

9 jan. '88
f2,25

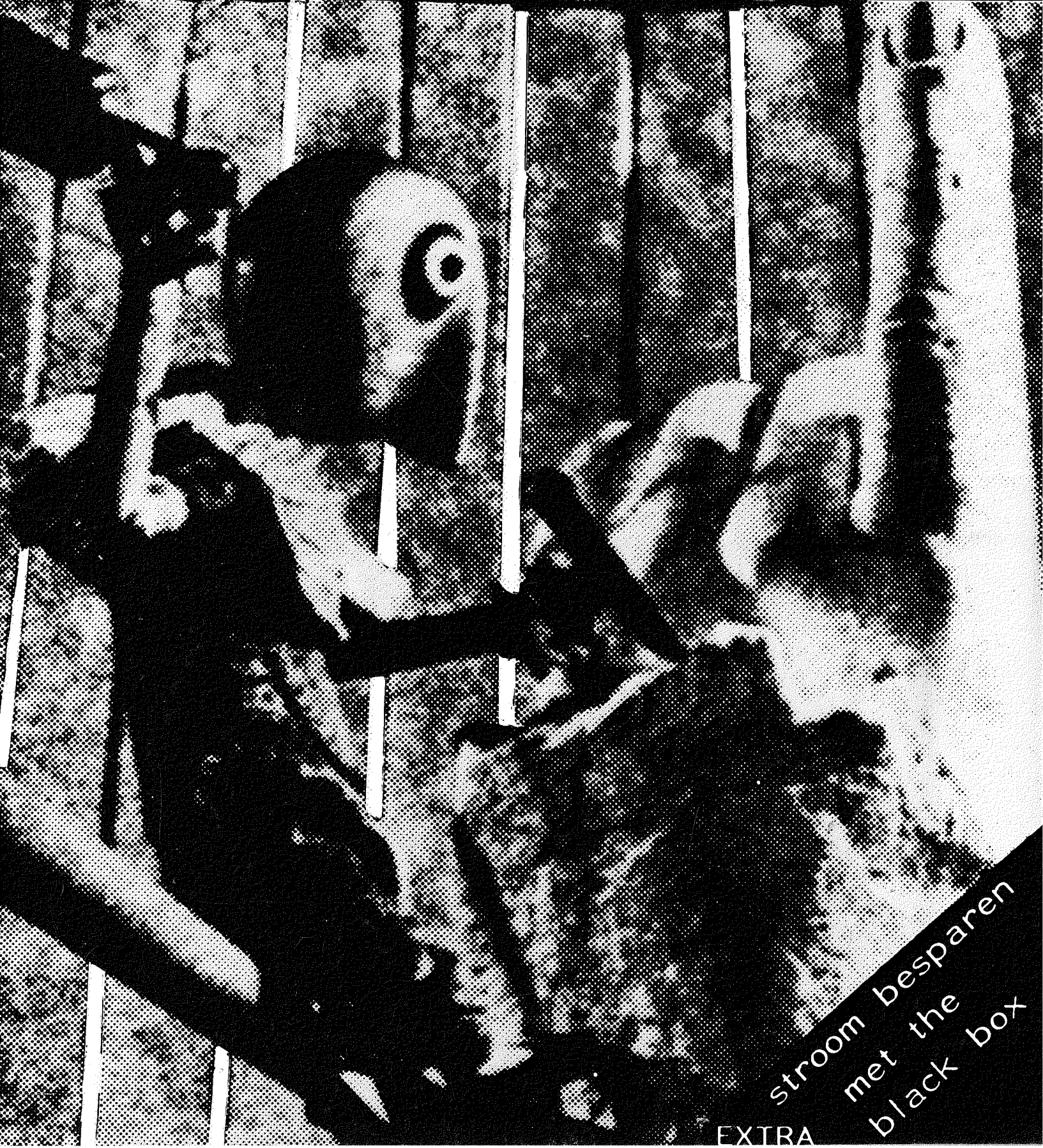
DE ZWARTEN

BLAD WAARVAN HET K)JWSAIJ\$L `LINT IN
BESLAG GENOMEN IS

O.A.

ITALIAANS KRAKEN
BEWEGINGS THERAPIE

PALESTIJS VERZET
INTERVIEW ART.140
PERESTROIKA

stroom besparen
met the
black box

EXTRA

Kopy naar postbus 10233 in Den Haag. De mensen die de Zwarte samenstellen zijn bereikbaar op dins- en woensdag via telefoonnummer 070-892098 en de rest van de week via de postbus. Aboos thuisgebracht kosten f12,50 per 200 paginaas. Postaboos en instellingen betalen het dubbele. Politieke gevangenen krijgen hem/haar natuurlijk gratis zolang hun gijzeling duurt. Stort gul en onbeschoft (maar minimaal het vereiste) op giro 3442401 t.n.v. De Zwarte, in Leiden.

voor een wisselende prijs (afhankelijk van de dikte) is de Zwarte te koop bij de volgende adressen:

Leiden-Marthe-Wereldwinkel-PSPwinkel-Sigarenhandel Lange Mare

Den Haag-De Rooie Hond-Ruward-Brulend Breekijzer-Koffiehuis Blau

Delft-Wereldwinkel-kraakkroeg,

Rotterdam-van Gennep-Krities

Boekwerk-Kraakkroeg, **Dordrecht**-De Zwarte Zaag, **Sittard**-Katastrofe, **Nijmegen**-De Klinker

Weert-Kollektieve boekhandel, **Arnhem**-Info Winkel, **Eindhoven**-Vredeswinkel, **Den Bosch**-Den Duvel, **Beverwijk**: Lynx
Groningen-Slagerzicht, **Haarlem**-Agora, **Utrecht**-De Rooie Rat, **Wageningen**-De Uilbuyt, **Amsterdam**-Fort van Sjakkoo-Athenaeum-de lokale Kraakkroegen

INHOUD

- 2/kolofon
- 3-4/politieburo Den Haag
- 5/bitterballen eten met de BVD
- 6/persverklaring art140 proces
- 7-12/interview art140
- 13-17/palestijns verZ
- 18-22/perestroika
- 24-25/navo & Turkse diktatuur
- 26/Voorschoten met oud&nieuw
El Salvador
- 27-29/bewegings therapie
- 30-31/Italië kraakt
- 32/agenda

ZES DODEN IN HAAGSE

POLITIECELLEN

voorjaar '87

Een dronken man wordt ter ont-nuchtering naar het buro gebracht en ingesloten. De volgende dag is hij dood. Mensen vragen zich verbaasd af waarom de man niet verzorgd is in plaats van te worden opgesloten.

november '87

Een overvaller wordt gepakt en opgesloten. De volgende dag is hij dood. De politie wil geen mededeelingen doen over de gezondheidstoestand van de man toen hij werd ingesloten. Een maand later (!) verschijnt in de krant ineens het verhaal dat hij zich had opgehangen aan een laken. Was dat dan eerst niet duidelijk? Of heeft men maar wat verzonnen om de werkelijke toedracht te verzwijgen.

december '87

Opnieuw twee dode arrestanten én twee dode brandweermannen. Een arrestant steekt in vertwijfeling zijn cel in de fik. Andere gevangenen zien de rook hun cel binnen komen en bellen de bewaarders via de intercom. Zoals gewoonlijk negeren de bewakers deze nood - kreet. Zitten ze ergens video te kijken of zitten ze in de kantine hun kerstdiner te verstouwen? Een van de arrestanten, een politiek vluchteling vertelt wat er gebeurde die avond.

Rook

„Tussen half zes en tien over half zes werd onze broodmaaltijd gebracht. We waren net klaar met eten, het liep tegen zes uur, toen er rook tussen de spleten van de deur en tussen de kieren rond de tl-verlichting de ruimte binnendrong. We riepen: wat gebeurt er? Om de agenten te waarschuwen drukten we op de knop van de intercom, maar die deed het niet. Ook de radio zweeg en het licht op de gang was uitgegaan. In korte tijd vulde het dagverblijf zich met rook. Je zag nauwelijks iets. Met z'n zes-

sen schreeuwden we, bonkten doodsbang op de deur en op de ramen aan de buitenkant. We moesten hoesten van de rook, stopten kleren voor onze monden. Sommigen raakten buiten adem en gingen 'op de grond liggen.

De noodkreten worden niet beantwoord. Dit is geen toeval. Advocaten uit de sociale advocatuur in Den Haag weten er alles van. Niet zelden gebeurt het dat advocaten na een bezoek aan een arrestant een half uur lang kunnen proberen via de intercom de wacht te waarschuwen dat ze weer weg willen. In dit soort gevallen kun je het nog opvatten als het pesten van advocaten die in hun ogen te links en te lastig zijn. Maar ook arrestanten worden veelvuldig genegeerd.

Bij de brand op het Monchyplein worden uiteindelijk ook nog twee brandweermannen de dupe van deze houding. Hadden de bewaarders wel gereageerd op het eerste alarm dan hadden de mensen van de brandweer, die in dit geval hun kazerne pal achter het buro hebben, zich kunnen beperken tot blussen en hadden ze niet ook nog het gebouw in gehoeven om er arrestanten uit te halen. De lakse of asociale houding van de bewaarders leidde er nu toe dat niet alleen het leven van arrestanten en asielzoekers in gevaar werd gebracht, maar ook het leven van de brandweermensen? resultaat vier doden.

„Waarom hebben die agenten meteen bij het ontdekken van de brand onze celdeuren niet opengemaakt en ons meege-nomen naar beneden? Ons leven lag in hun handen. Ze hebben zelfs geen waarschuwing gegeven via de intercom, ondanks die enorme rookontwikkeling. Waarom niet? Zij gingen weg, maar wij zaten als ratten in de val! We schreeuwden en sloegen op de deur, maar er kwam geen reactie. De brandweer moest ons tenslotte redden. Dat die agenten de cellen op slot lieten, dat heeft vier mensen het leven gekost”.

De mentaliteit van de Haagse bewaarders uit zich ook nog op andere manieren.

Aan het Monchyplein zitten ook asielzoekers in afwachting van het al of niet goedkeuren van hun asielaanvraag. Het is al volstrekt belachelijk dat asielzoekers in de cel moeten wachten. Dat kan soms weken duren. De buitenlanders worden door de politie geïntimideerd of nog erger.

Enkele maanden geleden diende de haagse advocaat B. Jagt een klacht in bij de Rijksrecherche over het misbruiken van een van zijn cliënten in haar cel. In een artikel in Vrij Nederland over het asielbeleid stelt dezelfde advocaat dat seksueel wangedrag van bewakers "een vast ritueel" is.

Jagt vertelde de Vrij Nederland-verslaggever: „Eerst tremden ze haar buurman in elkaar. Daarna maakten ze de deur van B.'s cel open. Onder zware intimidaties moest ze zich iedere nacht seksuele handelingen van meerdere bewakers tegelijk laten welgevallen.”

Jagt heeft onmiddellijke opheffing van haar bewaring gevraagd. Zijn verzoek werd door de president van de rechtbank afgewezen. Maar de advocaat slaagde erin de officier van Justitie van het gebeurde te overtuigen. Die gelaste de opheffing van haar bewaring.

„De agenten lieten ons

in de cel zitten:

als ratten in de val”

Over deze aanklacht is sindsdien niets meer gehoord. Verdwenen in de doofpot van het nederlandse gevangenisbeleid, waarin we de laatste jaren al meer gevallen hebben zien verdwijnen.

Hier nog een citaat van de asielzoekers die in het afgebrande buro zaten:

„De asielzoekers mochten overdag een paar uur uit hun cel. Wij werden dan overgebracht naar een groter dagverblijf, wel met de deur op slot. In de week-ends en op feestdagen, zoals vrijdag Eerste Kerstdag, mochten we daar langer samen zijn, tot zeven of acht uur. We waren die fatale dag met zes asielzoekers in het dagverblijf, dat in een hoek van de verdieping lag. De politie zegt dat er zeven asielzoekers zaten, maar ik was daar de hele dag en ik zeg zes. De zevende asielzoeker, een man uit India, moest in zijn cel blijven, als straf omdat hij Nederland nog niet uit wilde. De politie had hem eerder naar de Indiase ambassade gebracht, maar daar wilde hij geen uitwijzingsformulier ondertekenen. Dan kreeg je straf, ook met eten”.

Ze doen hun werk goed, hoor. De vier doden heb ik gelukkig niet gezien. Na tien uur mochten we naar huis, of als we ons nog ziek voelden eerst naar het ziekenhuis. Daar heb ik me laten onderzoeken, voordat ik naar mijn vrienden in de Dagherrestraat terugging. Ik heb nu geen lichamelijke klachten meer. Maar nog al-

tijd begrijp ik niet dat die agenten op onze etage de deuren niet openmaakten toen de brand uitbrak. Waarom niet?”.

het bewakingsbeleid

De politie stelt weer een onderzoek in naar de brand: de dader is ongetwijfeld de 17-jarige jongen die z'n cel in de brand stak. Maar waarom?

En onderzoeken ze ook het gedrag van de bewaarders die al zo vaak weigerden te reageren op verzoeken vanuit de cel, die zich gewelddadig opstellen, seksueel wangedrag vertonen en racisties zijn. Nee natuurlijk.

Het onderzoek zal wel weer leiden tot het bekende rijtje klachten: cellentekort, personeelstekort, etc. En natuurlijk zullen ze arrestanten beter gaan fouilleren. Alsof daarmee wordt voorkomen dat mensen zich dermate rot voelen in hun cel dat ze deze in de fik willen steken of zich ophangen. Op naar de volgende dode.

En dat die er ook dit jaar weer zullen zijn is bijna vanzelfsprekend, hoe cynies dat ook mag klinken.

Maar het beleid van justitie en de politie is nu eenmaal cynies. Henk Kersting, advocaat voor de ouders van Hans Kok is er net weer definitief achtergekomen dat alle pogingen om de schuldigen van de moord op Hans Kok te laten vervolgen door justitie nutteloos zijn. Wanbeleid in gevangnissen wordt nu eenmaal gesanctioneerd in Nederland.

Dus ook nu weer, in het geval van de brand in Den Haag, zullen we nooit te weten komen, waarom de wachtdoende bewaarders niet reageerden op het alarm en de schuldige is tenslotte allang gevonden. Het gevolg zal niet een "humaner" cellen-beleid zijn, maar een terug naar zogenaamd minder "gevaarlijke" cellen.

**WEG MET HET STRAFFENSYSTEEM!!
ASIELZOEKERS NIET IN CELLEN!!!**

„Hoofdcommissaris wilde cellen met humaniteit”

ERGENS GEZELLIC

BARRETJE ME

PILS

enne, wil je er niet over praten, want anders lezen we het straks weer in de Zwarte

Nou ja dat zal jullie toch een rotzorg zijn, hooguit weten jullie dan welke mensen dit soort dingen verder vertellen. Niet?!

't Afgelopen jaar zijn er weer een hele rij verhalen bekend geworden van mensen die benaderd werden door de BVD/PID, mensen rond de Blauwe Aanslag.

Duidelijk hieruit wordt dat er met de moed der wanhoop weer een volgende variant wordt geprobeerd. In alle gevallen ging het om nog jonge meisjes, die deels in de Aanslag gewoon hadden, of er nog woonde (zie verklaring) of er wel eens kwam.

Wat de oud-bewoonsters aangaat het volgende.

Ze zijn bezig geweest om de lijsten van de Burgelijke Stand na te chequen op mensen die hier al enige tijd weg zijn, 1 tot 2 jaar. Daarbij worden de gangen van de mensen nagegaan, ze weten wat ze doen. Een meisje werd benaderd op haar werk, zwart werk wel te verstaan.

Of ze zo nu en dan nog eens in de Aanslag willen gaan kijken? En wat ze van de RARA vinden? En van de kadobonnenactie?
Duidelijk waar ze achter aanzitten.

De laatste twee benaderingen waren bij meisjes die gevraagd werden naar de plannen in de Aanslag rond oudjaar en dan vervolgens en passant nog even andere dingen.

De oudjaar-benaderingen zijn duidelijk alleen maar weer zijdelingse argumenten.

Waar het om gaat is de algemene lijn die achter deze serie benaderingen zit. Deze lijn zal ook wel voor andere grote kraakpanden gelden. Dat is het benaderen van met name oud-bewoonsters met de vraag of ze zo nu en dan weer eens willen gaan kijken in hun oude huis.

In ieder geval iets om in de gaten te houden. Voor bewoners van panden als er ineens weer mensen opduiken die je al in geen jaren hebt gezien, en voor oud-bewoners: ze houden je in de gaten en volgen je nog steeds in je privé-leven.

Hiernaast het verhaal van één van de meisjes. Ze heeft een klacht ingediend.

N EEN

EN GLAASJE

N BITTERBALLEN

Hoofdcommissaris van Politie
de heer J.L. Brand
postbus 264
2501 CG 's Gravenhage

klacht:.....

Geachte heer Brand,

Voor ons bureau verscheen
wonende te Den Haag, met het
volgende relaas:

"...Op donderdag 19 november
j.l. kwamen er twee agenten in
burger aan de deur bij mijn
ouders in de Aan mijn
zusje, die open deed, vroegen ze
"ben jij....(naam van
zusje)? Weet jij waarwoont?"
Mijn zusje vertelde dat ze dat
niet wist. Daarop vroegen zij mijn
zusje of ze aan mij wilden vragen
of ik de politie wilde bellen.
Zij lieten ook een kaartje achter
met daarop een telefoonnummer.
Zij lieten ook nog weten dat ik
me geen zorgen hoefde te maken
aldus mijn zusje.
Ik heb s'avonds deze boodschap
ontvangen en heb opgebeld naar
het hoofdburo van politie. We
maakten een afspraak voor maan-
dag 23 november 1987 om 10.00 u.
op het hoofdburo van politie.

Op maandagochtend vervoegde ik
mij daar en moest naar de eerste
etage gaan. Daar werd ik afge-
haald door een rechercheur Cou-
perus (of een de dergelijke naam-
De naam is "Koterus" deze naam
is al eerder genoemd bij een be-
nadering-typ) met een baard en
donker haar die me meenam naar
een verhoorkamertje. Daar zat ook
nog een andere rechercheur met
ietwat grijs haar en iets gezet
postuur, ik schat hem achter in
de veertig jaar.

Het gesprek ging als volgt:
Zij: Waarom denk je dat je hier
bent?
Ik: Weet ik niet. Ik heb geen
bekeuringen gehad en heb niets
strafbaars gedaan.
Zij: Ja maar je woont in de
Blauwe Aanslag.

Heb je geen last gehad van de
agressie aldaar. Op 19 september
is de boel toch kort en klein ge-
slagen. De oorzaak ligt duidelijk
bij de zogenaamde Autonomen,
een groep van zeer fanatische
politiekelingen, die met agressie
begonnen zijn. Wij willen dat in
de toekomst voorkomen wordt dat
jullie nog eens lastig gevallen
worden. Het is alleen heel moei-
lijk om te voorspellen hoe een
zaak zich gaat ontwikkelen. De
ene keer ste je er met 20 man
en dan ontaard er een enorme rel
en de andere keer sta je met 200
man en dan gebeurt er niets.
Wij hebben iemand nodig die ons
kan vertellen wat de invloed
van de Autonomen op toekomstige
akties en demonstraties. Ook wil-
len we graag van te voren
pamfletten en papieren over toe-
komstige akties hebben. De
Zwarte daar komen we zelf al aan.

Ik: Ja maar ik heb vrienden zit-
ten in de Blauwe Aanslag.
Zij: Ja we hoeven nooit namen te
hebben we willen alleen maar we-
ten wat er gebeurt. Heb jij zelf
in de demonstratie mee gelopen?
Er liepen mensen met bivakmut-
sen op. Kende je die en wie wa-
ren dat?
Ik: Nee die ken ik niet.
Zij: Hoeveel van die Autonomen

zouden er naar jou schatting in
de BA wonen?

Ik: Een stuk of zes.
Zij: Dat denken wij ook. Hoe is
de sfeer in huis? Er wonen nogal
wat politiek fanatische mensen,
bepalen zij de sfeer in huis?
Ik: dat vind ik niet.
Zij: Heb je vrienden daar in
huis?
Ik: Ja natuurlijk, maar jullie
hebben niet veel aan mij want
ik ga binnenkort verhuizen.
Zij: Heb je een uitkering?
Ik: Ja van zo'n 728,- per maand.
Zij: Wat betaal je nu aan huur?
Ik: 150,- per maand.
Dat betaald iedereen in de BA.
Zij: Als je nu op kamers gaat
is dat wel een verschil.
Ik: Maar ja ik ga toch weg.
Zij: Maar het duurt toch nog wel
even voor je een nieuwe kamer
gevonden hebt? Wij zijn wel bereid
om het verschil bij te betalen

van je huidige huur en wat je
gaat betalen. Als we je de volg-
ende keer ontmoeten dan zullen
we elkaar niet meer in dit vres-
elijke kamertje ontmoeten, maar
ergens in een gezellig barretje
met een glaasje pils en bitter-
ballen.

Je krijgt van te voren te horen
waar je naar toe moet komen en
onkosten van trams of anderszins
vergoeden we je. We zullen steeds
op een andere plaats afspreken.
We zijn niet alleen hier om infor-
matie van je te krijgen maar we
zijn er ook om je te helpen. Als
je problemen met de belasting
mocht hebben dan kunnen wij ook
wel helpen.

Ik: Ik kan nu nog niet zeggen
of ik het doe of niet. Ik moet
er over nadenken.

Zij: Okay, dat begrijpen we. Je
moet er echter met niemand over
spreken. Dat moet je beloven.

Als je het ooit tegen iemand zou
vertellen tegen wie zou je het
dan vertellen?

Ik: Nou tegen m'n ouders.

Zij: Dat kan je beter niet doen,
die hebben al zorgen genoeg aan
hun hoofd. We hebben een tijdje
geleden ook aan een jongen ge-
vraagd of hij ons regelmatig aan
inlichtingen kon helpen en dat
heeft hij aan een vriend
verteld. Die heeft het in de klas
doorverteld en nu heeft hij daar
vreselijke last mee op school. Je
kunt het beter aan niemand ver-
tellen.

Het laatste kwartier van het ge-
sprek (van ongeveer 1½ uur)
hebben ze doorgehamerd over het
niet mogen vertellen aan iemand
anders van mijn contact met hen.
De man met de baard bracht mij
tot aan de trap en zei: "Ik
breng je maar niet naar beneden,
want je weet nooit wie ons ziet."
Ik kreeg een telefoonnummer dat
ik dag en nacht kon bellen.

Ik reed naar huis en dacht wat
is er gebeurd? Ik moest vrijdag
27 november terug komen. Vrijdag
was ik echter ziek en belde af.
Shit, hoorde ik ze zeggen. Er
kwam een rechercheur aan de lijn
die zei "Met Jan, Ik legde uit
dat ik ziek was. Ja dat is een
onvoorzienne situatie, dan moet
het maar op een andere dag.
Denk je dat het maandag al kan?
Ja, zei ik Zelfde tijd zei hij. Ja,
zei ik.
Maandag 30 november ben ik
echter niet terug gegaan.

Op donderdag 3 december belde
ze m'n zusje. Die nam aan. Zie
je je zus nog wel, werd gevraagd.
Noe die is heel weinig hier,
antwoordde zij.
Vraag of ze contact met me op
wil nemen, ze heeft m'n nummer
van de politie.
Ja maar ze is hier niet zo vaak,
vertelde mijn zusje nogmaals.

Nu dan weet ik genoeg, zei de
man.....

PERSVERKLARING

ivm vonnis art.140

PERSVERKLARING
i.v.m. vonnis Art. 140-arrestanten, 21-12-87.

Alle 8 arrestanten hebben acht maanden gekregen waarvan 4 voorwaardelijk. Niet op grond van art. 140 maar op grond van art. 47/141 (medeplichtigheid aan ...) Art. 140 is dus niet geaksepteed. De rechtbank heeft echter wel tot een kollektieve veroordeling besloten: alle arrestanten hebben dezelfde straf gekregen; verschillen in de mate en zwaarte van medeplichtigheid zijn totaal buiten beschouwing gelaten. De rechtbank heeft hierbij een zeer ruime interpretatie van het begrip 'medeplichtigheid', of 'medeplegen van medeplichtigheid' gehanteerd - een zodanig ruime interpretatie, dat de strekking en de konsekwentie van het vonnis zeer dicht in de buurt komen van art. 140. Art. 140 is afgewezen, omdat in dit geval het doel van de rechtspersoon in tijd en plaats beperkt was. In het vonnis is het bestaan van een rechtspersoon dus

niet expliciet ontkend, wel dat van een rechtspersoon die het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft.

Wat nu wel gebeurd is dat de rechtbank, door een kollektieve veroordeling uit te spreken, een soort tijdelijke kollektiviteit gekreërd heeft. Via een omweg worden zo de arrestanten, als zijnde deel van die kollektiviteit alsnog verantwoordelijk gesteld voor alles wat er gebeurd is. Dezelfde redenatie als bij het

gebruik van art. 140 duikt hier op: als je, op wat voor manier dan ook, betrokken was bij de ontruiming van de Mariënburcht, ben je verantwoordelijk voor alles wat daar toen gebeurd is. Zo is koffiezetten tijdens een ontruiming al voldoende om veroordeeld te worden.

Als dit tot jurisprudentie wordt verheven heeft dat dan ook deels dezelfde gevolgen als

wanneer art. 140 wel geaksepteed zou zijn als veroordelingsgrond. Iedereen die op welke manier dan ook bij een aktie betrokken is kan dan veroordeeld worden voor alle strafbare feiten die er tijdens die aktie gepleegd zijn. Het verzet van politiek aktieve mensen en bewegingen wordt in beide gevallen zwaar bemoedijkt, iets dat ook ongetwijfeld de bedoeling van vervolging en veroordeling is.

Dat art. 140 vandaag niet door de rechtbank is geaksepteed zal een grote teleurstelling zijn voor alle belanghebbenden die met zoveel enthousiasme deze proefballon hebben opgelaten. Het ging in deze zaak wel degelijk om art. 140 - het subsidiair was slechts een verzekering dat er in ieder geval koppen zouden rollen. Het is ook niet voor niets dat de Ovj in hoger beroep gaat.

Toch zullen ze met de hele gang van zaken niet onverdeeld

ongelukkig zijn - het heeft politie en justitie toch ook heel wat moois opgeleverd. Art. 140 bleek zoals verwacht een uitstekende dekmantel te zijn om naast en door strafrechtelijk onderzoek, een breed informatief onderzoek naar politiek aktieve mensen en bewegingen uit te voeren. De kaartenbakken van de diverse inlichtingendiensten moeten er nu weer goedgevuld bij staan. Daarbij is bovendien eendrachtig samengewerkt tussen diverse politie diensten en speciale teams, iets dat normaal weinig voorkomt. Ook wat dat betreft is het voor de politie een leuke oefening geweest.

Pogingen van de advocaten van de arrestanten om m.n. gegevens over en bewijzen voor dat brede informatieve onderzoek naar boven te krijgen tijdens het proces, liepen keer op keer stuk op de houding van het OM, de politie en de rechtbank. Stukken werden achtergehouden, politie beriep zich voortdurend op geheimhoudingsplicht en rechtbank en rechter-kommissaris hielden vragen van de verdediging tegen die duidelijkheid konden scheppen omtrent dit onderzoek.

Belangrijk in deze uitspraak is dan ook dat de rechtbank het bewijsmateriaal dat tijdens dit onderzoek verkregen is, geaksepteed heeft. M.n. het geval van de pasfoto's dat zoveel ophef veroorzaakt heeft, wordt hierbij nog eens expliciet goedgekeurd als methode om bewijsmateriaal te verkrijgen. Dit betekent dat zoiets in volgende, vergelijkbare zaken, moeiteloos weer kan gebeuren.

Zoals gezegd wordt er door de Ovj, maar ook door de verdediging in beroep gegaan. Hopelijk leidt dat dan tot vrijspraak van alle geformuleerde aanklachten - het zou toch belachelijk zijn als mensen op dit soort gronden tot zware gevangenisstraffen veroordeeld zouden kunnen worden.

ARTIKEL 140

INTERVIEW

Het volgende interview is afgenomen door het Groningse blad 'Aanzet'. Zij hebben gesproken met twee van de acht art. 140-arrestanten.

AZ: Het offensieve karakter van het verzet te tijde van de ontruiming van de Mariënburcht is direkt na de razzia van 24 maart omgeslagen in een behoorlijk defensieve houding. Hoe is het mogelijk dat dat gebeurde?

N: De kraak van de MB is van het begin offensief geweest. Een kantoorpand midden in de stad met als eigenaar shell en tussen twee politieburo's in. Direkt na de kraak hing- en de kraak- en anti-shell-vlag er en werd er b.v. een anarchisties kongres georganiseerd. De kraak betekende mede een opbloei van de Nijmeegse beweging. Het kraakspreekuur werd onder het stof vandaan getoverd, FLAM is er geboren, aardig wat kraakpandjes kwamen erbij. Allemaal dingen die vantevoren op z'n gat lagen.

Het was dus voor een grote groep, ook hier in Nijmegen, duidelijk dat er vrij gewelddadig tegen een ontruiming verzet zou plaatsvinden. De belangrijkste redenen daarvoor waren dat de ontruiming een try-out zou worden voor de komende leegstandswetonttruimingen, shell als multinational, en het gemeentelijk gekonkel met Shell rond de MB met het zgn. jong startende ondernemersteam (wat dus boerema's kommerciële Medi-Center werd i.s.m. Vendex). Er is inderdaad heel bewust voor gekozen dat er bij de ontruiming aan onze kant zo min mogelijk gewonden en arrestaties zouden vallen. Daarnaast wilden we ons niet laten verrassen door de politie als die in eens op de stoep zou staan. De reactie van de burgerlijke pers, maar ook van vrienden en mensen uit de beweging (zo breed als die is), en van de overheid is vrij massief geweest na de ontruiming, m.n. omdat er nogal wat vernielingen zijn aangericht. Een komplette afkeuring landelijk maar ook stedelijk van klein links tot extreem rechts. Stedelijk kwam dit tot uiting in de hernieuwde poging om kraken te verbieden in de APV

en het intrekken van de bouwsubsidie voor de Pontanus (woonwerkpannd). Daartegen hebben we ons moeten verdedigen. We hebben veel gesprekken gehad en ieder heeft zo een eigen mening over hoe de ontruiming nu eigenlijk gelopen is. Daarover is verdeeldheid, zowel binnen de ex-bewonersgroep van de MB als binnen de Nijmeegse kraakbeweging.

Zeker toen we vast zaten is daar naar buiten toe heel terughoudend gepraat, juist omdat we daarover ondervraagd werden. Misschien dat daarom een aantal mensen besloten te zeggen dat het om een uit de hand gelopen ontruiming ging. Ook in de bladen heette dat zo. Er zijn op die dag dingen gebeurd die niet gepland waren, maar of je dat nu uit de hand lopen moet noemen.....?

AZ: Er was sprake van kollektieve schrik?

N: Ik denk dat die defensieve houding grotendeels door de schrik is gekomen. Ineens bleek dat er fotoboek van 100 mensen; dat er zeer veel telefoontaps waren gepleegd; er observaties waren geweest. Ik kreeg het gevoel ook van "wat heeft het nog voor zin

om iets te doen als je zo doorgelicht bent". Af en toe heb ik het gevoel besmet te zijn. En zo'n onderzoeksmethode wordt niet vaak toegepast.

AZ: Op zich is daar niets nieuws aan, alleen nu kwam het in de openbaarheid.

N: Toch is het anders als je een actie voorbereidt waarna je dan komt vast te zitten. Nu waren wij niet voorbereid en zij waren in de puntjes voorbereid (3 maanden onderzoek, beweging in kaart gebracht, psychologische tactieken voor verhoor bijgespijkerd en toegesneden op individuele verdachten.) En met art.140 zit je al snel fout. Dat is een aardige klap geweest. Kun je nog op een vergadering praten als je weet dat er op een vergadering van 100 mensen, 5 informanten zijn en dat datgene wat je zegt onderdeel is van de aanklacht? Een paar mensen zijn puur opgepakt vanwege hun kontakten met de pers. We werden o.a. vastgehouden, niet omdat we zelf gewelddadig waren geweest maar omdat we ons niet gedistancieerd hadden van een groep die zich in gewelddadige richting ontwikkelde. Wij waren begonnen met iets en we hadden kunnen

voorspellen hoe dat af zou lopen en toch zijn we er mee door gegaan. Het ging vaak over de mening die we er op na hielden.

Ik kan niet spreken voor mensen buiten de bak, maar dat is een belangrijke reden geweest voor die defensieve houding. Sowieso wordt er niet eenduidig gereageerd. Er is geen sprake van de mening van Nijmegen. Ik denk wel dat

N: Het is misschien een heel lullig ekskuus, maar dat is toch wel tijdgebrek. We zijn maar met een klein klupje en het proces kwam al snel. Na de MB wilde ik beziggaan met Boerema die de MB introk en zijn Medicenter inrichtte. Daar valt wel meer mee te juist ook vanwege de plannen van Wisse Dekker en de vercommercialisering van de ge-

AZ: Even verder met de FLAM-bijlage. Wij begrepen niet goed wat jullie daarmee wilden, vandaar ook onze kritiek in in de vorige AZ.

N: De bijlage was puur informatief bedoeld en ter mobilisatie voor het proces. We merkten in de periode vóór het proces, mensen zowel in

veel mensen op een bepaalde manier lamgeslagen zijn door m.n. wat er in maart gebeurd is. Je kunt best stellen dat mede door de kraak

van de MB er ontzettend veel dingen opbleiden en een aantal mensen actief werden die voor een manier van strijd kozen die behoorlijk provocerend was. Maar de reactie van de overheid is dan wel dusdanig, dat mensen zich gaan af vragen of ze dat er nog wel voor over hebben.

Aan de andere kant waren er direkt na de arrestaties binnen twee dagen 1000 mensen bij de demonstratie waarbij heel veel mensen waren die in geen jaren meer aan zo iets hadden meegedaan.

AZ: Dat klopt, maar de demonstratie was gericht op vrijlating van jullie en tegen 140. Niet een uiting van militante politiek of politiek in een breder kader, waarbij bijv. Boerema en Shell aangepakt werden (zoals bij de ontruiming wel naar buiten kwam).

zondheidszorg. We wilden zo-wiso een brochure maken rond de MB. Nou, bij de razzia is de hele zoi in beslag genomen. De mensen die overbleven zijn met art. 140 aan de slag gegaan, solidariteitsakties, pakjes, zwaaidemo's. Toen we terugkwamen hebben we eerst geprobeerd te reakklimatiseren en daarna zijn we weer bij elkaar gaan zitten. Dat draaide niet echt omdat een aantal mensen doorgedraaid afnokten. Na de vakantie kwam het proces er aan en is door een aantal mensen daar aan gewerkt. Ja, en dat andere mensen dan bijv. die Boerema niet oppikken, ik kan moeilijk

voor hun zeggen waarom ze dat niet doen. 140 Was zo'n massief iets om dat voor te bereiden, er was gewoon geen tijd voor iets anders. Daar naast hebben andere mensen, wij tweetjes ook, er meer dan genoeg van om met 140 bezig te zijn.

als buiten Nijmegen - niet wisten waar we het over hadden. Bij het woord razzia ging er een lampje branden, en bij Mariënburcht nog heel wat meer lampen. De brochure is in een hele korte tijd door heel weinig mensen in elkaar gezet en het klopt dat er geen begin en eind aan zit.

AZ: Dan duidelijker gesteld: het blijft hangen in schrik en een uitwijding over 140, maar plaatst het niet in een breder politiek kader en roept niet op. Slecht humeur is niet onze politieke drijfveer. Het geeft verder heel erg weinig weer over jullie eigen positie en het komt op ons over dat jullie de discussie heel erg laten bepalen door de andere kant en dat het dus niet gelukt is er zelf weer een richting aan te geven.

N: Dat klopt ook wel en dat heeft veel te maken met het gevoel het afgelopen jaar geleefd te zijn. Door het vastzitten, de frustraties die je

daar hebt opgedaan, dan het proces en nu weer de verradersklup. Dat komt tot uiting in de stukken en dat is niet goed omdat het naar het land te moeilijk overkomt en niet te begrijpen is.

AZ: Niet alleen naar het land toe, maar juist voor jezelf en hier in Nijmegen lijkt ons dat juist belangrijk om aan te geven wat je eigen (politieke) positie is en daarnaast de info-overdracht.

N: Het was bedoeld als info-overdracht en de discussie over eigen positie hoort thuis in de bladen, waar overigens minimaal over dit soort dingen wordt gediscussieerd.

AZ: Het gaat ons er niet om dat anderen het moeten oppikken (dat moeten wij als blad inderdaad ook), maar je zult zelf ook moeten aangeven dat als je dat belangrijk vindt, je daar zelf ook mee naar buiten komt. Als die discussie al gevoerd wordt, blijft het nu achter gesloten deuren.

N: Van te voren is de keuze gemaakt dat we niet op die manier naar buiten zouden treden, maar later. Na de uitspraak willen we naar buiten komen met onze keuzes, opstelling, politieke mening, wat er gezegd is tijdens de verhoren voorzover wij dat belangrijk vinden. De keuzes die we gemaakt hebben tussen dat moment dat we vastzaten en het proces. Waarom we een informatiestop gehanteerd hebben.

En op zich is die tijdspanne - tussen mei en december - ontzettend groot. Dat had misschien anders moeten gebeuren. We gaan er nog wel over schrijven, maar daarna moet het ook afgelopen zijn.

PROCES

AZ: Waarom hebben jullie voor deze manier van proces gekozen?

N: Eigenlijk wilde niemand verschijnen, maar dan verspeel je je kans dat 140 aangekaart wordt. We moesten dus wel verschijnen en onze naam geven. Dat hebben we dus gedaan en voor de rest wensten we ons totaal niet als verdachten te gedragen, dus is de stap naar de publieke tribune gemaakt.

Verder is besloten dat de advocaat ons verhaal zou doen in zijn pleidooi en dat er bij de uitspraak een persconferentie gehouden zal worden en er een stuk zal verschijnen.

Een politieke verklaring afleggen is een groot strijdpunt geweest. Een aantal mensen vonden dat we aan het eind van het proces een politieke verklaring zouden moeten afleggen namens de 8 of ieder voor zich. Maar vanuit het standpunt dat we op geen enkele wijze aan het proces mee willen werken, hebben we er voor gekozen om ook geen politieke verklaring af te leggen.

Er zijn door verschillende mensen distancieringen gedaan tijdens de verhoren (bv. 'vernietigen NMB gaan te ver'). Die mensen staan dus niet achter die distancieringen. Een aantal mensen wilden tijdens het proces verklaren dat ze zich niet distancieren, maar gezien onze lijn van niet meewerken is ook daar van afgezien. Moet de officier er

gebruik van maken en tweespalt zaaien (dat zijn de werkelijke heavo's, dat de meelopers), dan zullen onze advocaten ingrijpen en namens de verdachten verklaren dat niemand zich distancieert van de gebeurtenissen.

Die lijn is misschien te strak geweest, want het sluit meteen uit dat je distancieringen kunt intrekken, dat je niet kunt zeggen dat een aantal -zo niet alle- verklaringen onder druk zijn afgelegd en dat je geen politieke verklaringen af kunt leggen.

AZ: Wij vinden het juist wel belangrijk dat je zo'n proces aangrijpt om met een politieke verklaring te komen. Anders kun je net zo lief wegblijven.

N: Maar, met artikel 140 en onze zaak, vinden we het anders. Eigenlijk zijn we een soort willekeur verdachten. Ze

moesten een aantal koppen laten rollen n.a.v. de Mariënburcht. Uit de 100 hebben ze eerst 14, later 8 mensen geselecteerd, maar net zo goed hadden andere mensen opgepakt kunnen worden die ook op een of andere manier actief zijn in de kraakbeweging.

AZ: Maar de zaak gaat wel tegen jullie en jullie zijn wel degenen die er nu wat over te zeggen hebben omdat het jullie heel direkt aangaat.

N: Wij zijn het lijdend voorwerp ervan maar het proces gaat over 140 en het hele onderzoek richt zich ook naar veel meer mensen. Er zijn minstens 100 mensen doorgelicht! Ik vind

dat wij niet de enigen zijn die daar wat over te zeggen hebben en eigenlijk ook niet de specifieke personen die er wat over te zeggen moeten

hebben. Overigens willen we na het proces daar wel op ingaan.

AZ: Bedoelen jullie dat ook met het commentaar in de FLAM nr 14 stond bij het verslag van de getuige deskundige Ger Peeters, dat "meer hierover na de uitspraak volgt". Want onze haren gingen wel te berge toen we dat stuk van Peeters lazen. Hoe kun je zo iemand er bij halen als getuigedeskundige als hij gaat praten over de mythe van het harde verzet, een duidelijke symboolfunctie en de vlammen die erbij horen als massasymbool. Op wat voor manier kun je je eigen strijd, leven nog serieus nemen als je zo'n depolitiserend betoog gebruikt?

N: De meningen in Nijmegen over het stuk waren nogal verdeeld. Een aantal mensen vond het goed om dat zo aan te pakken en een aantal vond het in eerste instantie een depolitiserend stuk waarin niets overreind bleef staan hoe zij in de Mariënburcht (ontruiming) hebben gestaan. Er is toen over gepraat en er zouden wat dingen veranderen. Dat stuk heeft ook in Bluf! 292 integraal gestaan en heeft ook de bedoeling om er discussie mee uit te lokken, want het heeft geen zin om te ontkennen dat er bij ons van een bepaald massagedrag sprake is.

AZ: Maar als je dat terugkoppelt naar de Mariënburchtontruiming, dan was de inzet van de mensen die daar op af kwamen natuurlijk wel even wat anders dan een vuurtje stoken.

N: We denken dat de inzet van de mensen die er heel direkt bij betrokken zijn geweest inderdaad

heel anders is geweest en een groot aantal mensen die heel bewust op de ontruiming afgekomen zijn met in het achterhoofd wetende wat voor soort ontruiming het zou worden. Maar we denken dat er ook een groep kwam puur om de rel, lekker maten en even rausen.

VERHOOR

AZ: Hoe waren de verhoren?

N: Voor hoe verhoren waren opgezet, waar je rekening mee moet houden en wat er tegen te doen valt, verwijzen naar het artikel in Bluf! 294 dat we i.s.m. Buro Jansen & Jansen hebben geschreven.

N1: Ik zou vóór ik voor de Mariënburcht opgepakt werd, in dienst moeten en was bang dat ze me daarvoor ook zouden oppakken. Overdonderend was ook dat ze een overkill aan info bleken te hebben. Daar komt nog bij dat mijn advocaat zei: "Verklaar maar wat ze al weten, dan heb je een kans eerder vrij te komen".

Kortom, weinig steun om zwijzaam te zijn en dat in een situatie waarin je wekenlang alleen 2 rechercheurs en je advocaat ziet. In het begin ben ik ingegaan op hun babbeltje en dat was de eerste fout: je moet blijven zwijgen (en dat kan niet selektief). Na een week kreeg ik een zware inzinking door persoonlijke omstandigheden. Eén van de rechercheurs troostte mij, maar wel met de bedoeling dingen uit mij los te krijgen. Ik heb toen toegegeven dat ik in andere steden ben geweest. Niet met wie ik gesproken heb. Zowiso is niemand uit andere steden erbij gelapt. Maar toch...Ik heb ook verteld dat ik op de dag van de ontruiming binnen gezeten heb. Op zich vind ik dat niet fout. De grote fout is dat ik heb verklaard.

AZ: Hebben jullie van tevoren niet met een advocaat gepraat om aan te geven wat er moest gebeuren als er mensen opgepakt worden.?

N: Voor de ontruiming van de Mariënburcht hebben we dat wel gedaan en er ook onderling over gesproken. Maar we hebben geen rekening gehouden met een dergelijke razzia op termijn. Dat is een slecht punt, opgepakt worden zonder van tevoren met advocaten gepraat te hebben. Zoals al gezegd is: niet alle advocaten waren een echte steun, reden waarom we voor het proces een aantal anderen hebben genomen.

AZ: Hoe gingen de verhoren bij jou?

N 2: Ze vertelden veel van wat ze wisten. Ik hoefde niet te bevestigen of ontkennen. Ze wilden mijn visie op het geheel weten. Anders zou alleen hun verhaal bij de rechter-commissaris en de rechtbank komen en dan zou het zo zwart-wit zijn.

Na een tijd wist ik: ze weten niet meer, ze stellen weer dezelfde vragen. Ik lachte me in mezelf te barsten. Ze begonnen verhaaltjes te vertellen over van alles met de bedoeling om mij daarin te betrekken. Ze moeten je namelijk aan de praat houden. Maar ik wilde niet praten dus vielen er lange stiltes. Wat ze ook deden was praten over de tweespalt met de advocaten en dingen vertellen als "je moeder is het er ook niet mee eens", wat ze dan weer uit de telefoontaps moeten hebben. Toen ze wisten dat ik niets zou zeggen, begonnen ze te treiteren, maar subtiel. Er mochten geen klachten komen. Ze hadden overigens veel meer feiten uit informaties dan in de verslagen terecht is gekomen.

N 1: Veel feitelijke info over de dag van de ontruiming en over de voorbereiding. Veel meer dan in de dossiers staat. Ze zeiden vaak: "Uit onderzoek is gebleken" bv. dat er iemand op een vergadering van het Landelijk Overleg Kraakgroepen (LOK) was geweest. Over het drankgebruik van vrienden; ze kennen bijnamen van mensen die op demo's waren geweest, waarvan ik zelf niet eens de naam ken. Voor mij bleek daaruit dat er sprake was van informanten, BVD en illegale taps.

N2: Ons wordt verweten dat we gepraat hebben over structuren binnen de kraakbeweging. Maar dat is allemaal niet zo geheim. Ze weten van het LOK en de blaadjes uit de beweging worden door hun gespeld. Daar moet je natuurlijk dan nog niet over gaan verklaren maar feit blijft dat het allemaal niet zo geheim is.

AZ: Er is veel meer verklaard dan ze al wisten.

N: Nee, de beginstukken van de verslagen van de verhoren zijn samenvattingen van wat na komt. En verder; ze wisten wel dingen, maar niet bij wie die hoorden.

AZ: Waarom zijn mensen gaan verklaren?

N1: Zoals al gezegd was er sprake van persoonlijke problemen, tegenwerking door advocaten en de overrompeling door de hele situatie. Ik was er niet sterk genoeg van doordrongen dat je beter niets kan zeggen, hoewel ik het op zich wel wist. Na een week wist ik dat een aantal mensen wel verklaarden en dan is het de vraag wat de zin is van niets verklaren. Je krijgt verklaringen van anderen onder je neus en ze zeggen dan: "als jij niets zegt, doen de anderen dat wel". Meestal waren die verklaringen ook ondertekend.

N2: Ik had het er niet moeilijk mee mijn mond dicht te houden. Bij het verhoor kreeg ik een tasje met snoepgoed, appeltjes enz. Heel, heel langzaam schildte ik dan mijn sinasappel, was langdurig aan het kloten met een koffielepeltje en heb duizenden onzichtbare pluisjes van mijn kleren gehaald. Dan kom je ook minder snel in de verleiding om te praten; de reactie -praten- kan nl. het begin zijn van je verklaring.

Na de verhoren ging ik in de met iets anders bezig. Mensen die wel verklaard hadden kwamen er in de cel ook niet van los. Daardoor voelde ik me rustig.

AZ: Waren jullie verward toen bleek dat ze veel over jullie wisten ?

N2: Alleen in het begin. Als je merkt dat ze niks meer hebben, dan groei je. Je kunt het eigenlijk niet beter hebben dan dat er één met de vuist op de tafel ramt. Verder had ik voor mezelf duidelijk: over de zaak lul ik niet en ik zit hier niet om over mijn kontaktlenzen en eetgewoontes te lullen

In Barneveld was buiten de bak een lawaaidemo. De smeris heeft toen in de cellen Hilversum 3 keihard aangezet. N1 ging daarvan over de zeik. Zelf lachte ik me kapot. Het had meer versterkende werking op me dan de demo zelf.

N1: Bij het volgende verhoor heb ik daarover geklaagd en gezegd niets meer te willen verklaren. Dat had alleen weinig zin omdat ik al verklaard had. Verder hadden zij de tijd en werden we variërend tussen de 6 en 10 uur per dag verhoord.

V E R R A A D

AZ: Toen jullie eruit kwamen is dat heel stilletjes gegaan. Jammer.

N: Het is wel fijn dat je mensen kunt spreken, maar we waren heel lang in isolatie geweest. We hebben er daarom voor gekozen op te trekken met een klein aantal bekende mensen. En daarna was er een konfrontatie met; wat heb ik allemaal gezegd ?

Na twee weken zijn we in kleine groepjes gaan praten over hoe het was en daarna onderling over het verklaren. Iedereen baalde van het feit dat men verklaard had en van de inhoud van de verklaringen.

Er is één persoon van de 8 die verklaard heeft over anderen. Het was problematies om met haar te praten, maar het is wel gebeurd en de betroffenen zijn in kennis gesteld. Die persoon was zelf tot de konklusie gekomen, maar er is ook over gepraat, dat ze maar beter niet meer op vergaderingen kon komen en niet bij akties zijn.

AZ: Over de onderzoeksgroep. De ideeën en hun methodes zijn verderfelijk, maar dat ze verraad binnen de beweging wel aanklaarten is heel belangrijk. Er wordt teveel met de mantel der liefde bedekt.

N: Wij hoeven bijv. niet het land om te vertellen dat iemand van de 8 dingen over anderen verklaard heeft, want het gaat niet over andere steden. De verantwoordelijkheid is dat je mensen zo snel mogelijk inlicht als je over hen verklaard hebt en dat je, als je verklaard hebt over een aktie, dat je de mensen die daaraan meegeedaan hebben, ook zo snel mogelijk inlicht. Ik vind wel dat als mensen zelf aangeven dingen te willen weten, dat we dan met hen moeten praten. Sommigen vinden dat wij de dossiers in de openbaarheid moeten brengen. Maar daar staan veel persoonlijke dingen in en bijv. ook namen en adressen van verdachten en getuigen. Daarom vind ik dat wij die verantwoordelijkheid absoluut niet hebben.

AZ: En het feit dat jullie, of een aantal van jullie, gepraat hebben ?

N: Dat was bekend en heeft o.a. in Bluf! 268 gestaan. Wat wel duidelijker had kunnen gebeuren is het naar buiten brengen dat diegene die wel veel verklaard heeft, puur over Nijmegen heeft verklaard en niet over mensen in het land. Dat zou veel twijfels weggenomen hebben. Maar ik vind sowieso dat veel mensen, bv. de onderzoeksgroep, alles wat wij gedaan of nagelaten hebben, bij voorbaat negatief uitleggen.

AZ: Het blijft raar, de infostop. We wisten van gedonder met de advocaten. Maar er is nooit meer iets gekomen, terwijl we van de ervaringen, ook met verklaren, kunnen leren.

N: Ik vind nu ook dat het te lang geduurd heeft, voordat we naar buiten zijn getreden. Ik vind het prima dat mensen ons aanvallen op onze keuzes, op het proces, op de infostop, maar ik had zelf liever gehad, dat dat gebeurd was nadat alles

afgerond was van onze kant. Die opzet is nu ruw verstoord door de verradersgroep, waardoor mensen echt aan het twijfelen zijn geraakt. Ik vind het niet leuk wat er allemaal over mij geschreven wordt en dat ik de kogels niet waard zou zijn, maar dan kan ik nog denken: dit is die club die dat schrijft, maar de twijfels die daarbij rijzen, en die ik op zich terecht en begrijpelijk vind, daar zitten we dan mee. En dat komt voor een deel door onze keuzes. We zijn best wel paranoïde geweest opdat er niks naar buiten gebracht zou worden wat de procesgang zou kunnen verstoren. Het had misschien gescheeld als we daar van te voren duidelijk over geweest waren en we verteld hadden dat we na de uitspraak met ons verhaal zouden komen.

AZ: Waarom hebben jullie niet gereageerd op het stuk van de verradersgroep?

N: We vonden het te laag om te reageren. Direkt na het stuk hebben we vergaderd en besloten dat we wanneer er teveel vragen en twijfels komen, naar buiten komen met een eigen stuk. Maar dan niet als reactie op het stuk van hun. Vlak na de inval bij onze advocaat Jurjen Pen door de onderzoeksgroep hebben we weer vergaderd en besloten wel te reageren. En we hebben samen met mensen uit Amsterdam een stuk geschreven (Zwarte 90). Hun stuk en werkmethodes zijn meer dan verderfelijk. Het bestaat uit leugens of in ieder geval verkeerde interpretaties. Dat wij bijvoorbeeld het parket ertoe aangezet hebben om iedereen te fouilleren. Uit het dos-

sier dat ze bij Pen hebben meege-
nomen blijkt ook wel dat wij
behoorlijk van leer zijn getrok-
ken tegen het punt dat de advo-
katen niet zoals afgesproken de
fouillering van het publiek in
de gaten hebben gehouden, maar
dat komt blijkbaar niet hun
kraam van pas. Het lullige is
dat ze aantal zaken aankarten
waar heel veel in zit:
bv. de bierzuipende, apolitieke
kraakbeweging.
Eigenlijk moet de discussie over
de beweging gevoerd worden. Het
wordt alleen moeilijk, om dat
als 'verrader' te doen. Ze gaan
ervanuit dat wij mensen in het
land erbij gelapt hebben, of
dat er verklaard is over dingen
die landelijk spelen. Ze hadden
ons daarover kunnen vragen,
maar dat past niet in hun ma-
nier van werken.
Shit is, dat die manier dingen
kapot maakt bij mensen, die nog
iets willen doen.

PALESTIJNEN ONDER

BEZETTING

Palestijnen onder bezetting

De afgelopen weken was het weer eens goed raak in de door Israël bezette gebieden. Evenals vorige jaar zijn de "gemoederen" in december weer verhit. Waren het vorige jaar studentendemonstraties n.a.v. de sluiting van de Bir-Zeit universiteit, dit jaar kwamen de Palestijnen massaal in opstand vanwege de zoveelste uitzetting van een Palestijn. Opnieuw dus doden, gewonden op de West-Bank en in Gaza. Omdat de bezette gebieden de afgelopen jaren steeds meer het centrale punt van het Palestijns Nationaal verzet lijkt te vormen, in het navolgende informatie over de achtergronden van de strijd van de Palestijnen in de bezette gebieden.

VERSLAGEN MAAR TROTS

Na het debâcle van de zesdaagse oorlog in juni 1967 gaat de PLO zich onafhankelijker opstellen van de arabiese naties. Vele Palestijnse activisten hadden uit de juni oorlog de les geleerd dat de solidariteit van de arabiese landen in de afgelopen decennia weinig concreets had opgeleverd. Het was nu zaak definitief de herovering van Palestina in eigen hand te nemen. Dit komt al vrij snel tot uitdrukking in een opvoering van de guerilla activiteiten in de bezette gebieden. Dit gebeurt voornamelijk vanuit Jordanië, waar de guerilla organisaties op dat moment hun belangrijkste basis hebben, en van waaruit acties ondernomen worden. Deze basis is tevens een belangrijke doorvoerhaven van informatie en wapens voor de palestijnse strijders in de Gaza strook.

Vanaf de periode na de juni-oorlog in '67 tot aan '70 is Gaza de plek waar een militante strijd gevoerd wordt tegen de Israëlische bezetting. Dit in tegenstelling tot de West-Bank waar op dat moment slechts incidenteel sprake is van guerilla-activiteiten. De slechte omstandigheden in Gaza maakt dat er een groter potentieel aan mensen is die de gewapende strijd op zich willen nemen. In tegenstelling tot de West-Bank is het grootste gedeelte van de bevolking in de strook, vluchteling. Ook is er sprake van een enorme overbevolking. Daarbij is de economie erg zwak doordat in Gaza, ten tijde van het Egypties bestuur, nooit een eigen industrie of infrastructuur tot ontwikkeling is gekomen. Gaza was slechts een vrijhandelszone! Dit leverde samen met de bevoorrading van de diverse legers voor '67 wel tijdelijk werk en geld op, maar dit viel als gevolg van de Israëlische invasie in één klap weg. De smalle stegen in de vluchtelingenkampen bieden strategische punten van waaruit aanvallen op militairen gelanceerd kunnen worden.

Kortom zowel de uitzichtloze economische situatie als de onoverzichtelijke infrastructuur van de vluchtelingenkampen spelen een belangrijke rol bij het tot stand komen van het guerilla verzet. Nog steeds kijken Palestijnen met trots terug naar deze periode: "de Israëlische soldaten konden dan wel overdag het straatbeeld beheersen, de nacht was voor de fedayeen". De meest geroemde held in dit geheel is Guevera Gaza, Mohammed Alaswad, die d.m.v. vlijmscherpe draadjes, bevestigd aan weerszijde van de straat, Israëlische militairen rijdend in hun open jeeps, weet te onthoofden. Jarenlang blijft deze figuur onvindbaar tot hij bij een inval in een huis waar hij toevallig verblijft, wordt gedood.

Ondanks de hausse aan guerilla-activiteiten hadden de meeste mensen niet de illusie dat het gewapende verzet zou leiden naar hun bevrijding. De gewapende acties moeten eerder gezien worden als een duidelijke demonstratie tegen het zionisme en de bezetting en ook als strijd voor politieke emancipatie. Deze konstatering is op te maken uit het feit dat de militaire krachtsverhoudingen tussen het Israëlische leger en de guerilla-organisaties onevenwichtig is en de geografische ligging van de Gaza-strook ongunstig. Dit komt duidelijk aan het licht wanneer Israël steeds meer repressieve maatregelen neemt tegen de Palestijnse bevolking en mede daardoor de aanvoeroute vanuit Jordanië onder druk komt te staan. Een gebrek aan onderlinge eenheid tussen de verschillende Palestijnse organisaties en het feit dat Egypte niet toestaat dat er aanvallen worden uitgevoerd vanuit haar grondgebied doet de rest. Aan de Jordaanse kant begint de aanwezigheid van gewapende Palestijnse strijders een steeds grotere bedreiging te vormen voor koning Hoessein. Het Palestijnse verzet werkt steeds meer sympathie onder de Jordaanse bevolking. Het Jordaanse volk Staat op het punt zich tegen

de feodale monarchie te keren. Een viervoudige vliegtuigkaping, uitgevoerd door PFLP-eenheden, leidt tot vergelding op Jordaanse grondgebied door Israël. Dit is voor Hoessein de aanleiding om het Palestijnse verzet de nek om te draaien. De elite-eenheden van Hoessein vallen de Palestijnse strijdkrachten aan en dit resulteert in een bloedbad waarbij duizenden Palestijnen omkomen. De gewapende guerilla-eenheden worden uitgeschakeld. Een Syriese interventie ten gunste van de Palestijnen wordt onder druk van de V.S. stop gezet. De V.S. bedreigde Syrië met het omliepen van Damascus. De contra-revolutie had ook ernstige gevolgen voor de guerilla's in Gaza; ten eerste omdat Jordanië het operationeel kwartier was voor het Palestijnse verzet en ten tweede omdat zij de doorvoerhavens van wapens was.

In diezelfde periode wist Israël ook met haar repressieve maatregelen een slag toe te brengen aan de guerillastrijd. Sharon, toendertijd militair bevelhebber van de Gaza, buldozert de zg. Sharon-straten; duizenden huizen werden weggemaaid, zodat brede straten ontstaan, waardoor de grote Israëlische militaire voertuigen ruimte krijgen het gebied te beheersen en waardoor de guerilla's hun schuilplaatsen verliezen. Dayan, in die tijd minister van buitenlandse zaken, levert de economische strategie om de het verzet in de Gaza uit te schakelen. Hij stelt Israëlische bedrijven open voor Palestijnse arbeiders en verhindert elke opbouw van lokale economie in Gaza, zodat een economische afhankelijkheid ontstaat van Israël. Duizenden arbeiders en hun gezinnen worden op hongerlonen gezet. Economische uitbuiting en militaire repressie werken hand in hand. Honderden Palestijnse strijders zitten ondertussen achter de tralies, zijn vermoord of gedeporteerd. In het vervolg zou er naar andere oplossingen gezocht moeten worden.

IN DE GEVANGENIS

De wurggreep van de Israëliërs maakt de bezette gebieden tot een grote gevangenis. Hierbinnen bevinden zich de echte gevangenis waar op systematische wijze gefolterd wordt.....

Maar de gevangenis is ook een plek waar een politieke strijd ontwikkeld wordt. "Veel mensen kwamen in verzet, toen zij emotioneel bewogen waren, maar politiek onvolgroeid". Een van de belangrijkste successen van de Palestijnse nationale beweging is dat zij van de gevangenis revolutionaire hogescholen wist te maken. Door talloze hongerstakingen hebben de gevangenen strijders en strijdsters politieke erkenning afgedwongen en het recht om in groepen geplaatst te worden. Tevens werd aandacht besteed aan praktische scholing: "dat wat in je hoofd zit pakken ze je niet af". Het belang van deze strijd mag niet onderschat worden. Voor Israël was ze in ieder geval belangrijk genoeg om medogenloos te onderdrukken. Meerdere doden, waarvan minstens één door dwangvoeding, vielen in deze strijd. De kracht die het verzet binnen de muren uitstraalde had ook haar effect op de Palestijnen buiten de muren. Vooral tijdens de hongerstakingen werd er ook buiten de muren georganiseerd. Naast de meer charitatieve instellingen, die vooral opvang en ondersteuning van de familie op zich namen, werden er ook demonstraties, sit-ins, stakingen en manifestaties gehouden. Een kern van massaal verzet wordt gelegd.

VAN LIBANON NAAR DE SOEMOED

Midden zeventiger jaren is de situatie van de Palestijnen in de bezette gebieden in de internationale media onderbelicht. Veel interessanter vond men de situatie in Libanon, waar een linkse coalitie was ontstaan van kommunisten, Druzen en Palestijnen. In 1976 staat deze coalitie op de drempel van machts-overname, als Syrië het land binnenvalt om orde op zaken te stellen ten gunste van de gepriviligeerde maronitische christenen. Een eindeloze burgeroorlog is het gevolg. Ondertussen is de top van de PLO bezig het in de afgelopen jaren gewonnen prestige in diplomatieke munt om te zetten. Konferenties en wandelingen worden belangrijker gevonden dan een voortzetting van de politiek-militaire strijd die de erkenning van de PLO had afgedwongen. De linkse organisaties kiezen voor het doorzetten van de strijd voor zelfbewustzijn van de massa's en hebben grote moeite met het gekonkel van Arafat en de zijnen. Toch blijft Arafat een bindend

symboolfiguur, omstreden als hij is. De eenheid binnen de bezette gebied is relatief groter dan in Libanon. De soemoed (het arabiese woord voor standvastigheid) fungeert hierin als rode draad. De bezetting en Israëliëse praktijken komen steeds meer onder de aandacht van de wereldopinie. Dit is niet in de laatste plaats te danken aan het besef wat de Palestijnse organisaties in de bezette gebieden hebben, dat een sterke organisatiestructuur gedragen door velen, een voorwaarde is voor het overleefden van de Palestijnse revolutie tegen de repressie in.

In Gaza wordt in 1972 de Red Crescent Society opgericht. Doel is het opvijzelen van het moreel onder de Palestijnse bevolking om zich hard te kunnen maken tegen de Israëliëse maatregelen. Zo legde zij zich toe op het bieden van basisgezondheidsvoorzieningen door de hele Gaza-strook. Uitgebreide culturele programma's werden gestart om de nationale Palestijnse identiteit te behouden. Maar ook organiseerde zij politieke debatten en werkte zij aan de bewustwording en emancipatie van de vrouw. Met name het houden van verkiezingen voor het bestuur schoot bij de Israëliëse autoriteiten in het verkeerde keelgat. Om de 'demokratische dreiging' (je bewust worden van je eigen kracht) het hoofd te bieden, probeert Israël moslim-fundamentalisten voor haar karretje te spannen. Het instituut wordt van kommunisme beschuldigd. Dit werpt snel zijn vruchten af. De fundamentalisten keren zich tegen de Red Crescent Society omdat zij atheïsties zouden zijn en de vrouwen uit de keuken haalde. De gekombineerde hetze leidt er uiteindelijk toe dat de fanatieke moslims in 1980 onder toezicht oog van Israëliëse militairen de gebouwen van de Red Crescent Society

in brand steken. Hoewel de society ook nu nog bestaat zijn activiteiten drasties ingeperkt en staat zij tot op heden onder zware druk van de Israëliëse autoriteiten en fundamentalisten.

ONAFHANKELIJKE KOERS OP DE WEST-BANK

Hoewel de bezetting door Israël van de West-bank en Gaza-strook nooit door wie dan ook erkend is en dozijnen resoluties tot terugtrekking oproepen, lijkt Israël niet bereid Gaza en de West-bank op te geven. Op allerlei manieren zet Israël Palestijnen van hun grond af om er semi-militaire kolonistendorpen op te bouwen. Deze sluipende annexatie leidt tot steeds meer verzet van de bevolking. Op de dag van het land in 1976 vinden massale protesten tegen deze landroof plaats. In 1976 vinden ook voor het eerst burgermeesterverkiezingen plaats op de West-bank. Israël hoopte zo haar democratische imago in de westerse wereld op te poetsen. Ook trachtte zij gematigd leiderschap te creëren. De Palestijnse bevolking zet en masse een streep door deze rekening door pro-PLO kandidaten te kiezen. Deze nemen onvervaard de belangenbehartiging van de bevolking ter hand en vormen al snel een radikaal leiderschap in de bezette gebieden. Onder invloed van deze overwinning ontstaan vrouwencomitees, werkkampen voor kollektieve voorzieningen, vakbonden en studentenbonden. Er wordt niet gewacht op een eventuele oplossing van de problemen van buitenaf, men neemt liever zelf de organisatie van de kollektieve strijd tegen de bezetting ter hand. Hoewel de bezetters en kolonisten keihard reageren op deze ontwikkeling valt het tij niet meer te keren. Ook de moordaanslagen op drie burgemeesters in 1980 verhinderen niet dat het zelfbewustzijn toeneemt. Wel is het zo dat de situatie van Palestijnen buiten Palestina van grote invloed zijn op de kracht van het verzet binnen de lijnen. Met name na de liquidatie van de PLO in Libanon door de Israëliëse invasie in 1982 treedt er een periode van moedeloosheid in. Zeker wanneer er een breuk ontstaat over de te volgen koers tussen Fatah en de linkse organisaties lijkt de Palestijnse revolutie machteloos. In deze periode keren velen in de bezette gebieden zich naar Allah voor hulp. Met name in Gaza, waar de economische uitbuiting ook nog eens voor grote problemen zorgt, vertrouwt menigeen zich aan Allah toe. Overigens is deze tendens al langer te betreuren onder de Palestijnen die al sinds 1948 bezet zijn. Onder druk van de voortgaande bezetting en landconfisكاتies nemen de zelfhulporganisaties echter de

taak over die een verscheurde PLO niet kan vervullen. De onenigheid binnen de PLO in Libanon leidt ook in de bezette gebieden tot hevige conflicten, maar men blijft met elkaar werken en praten om de Palestijnse bevolking te ondersteunen in haar standvastigheid. Zo ontstaat een relatieve onafhankelijkheid t.a.v. de misère in de PLO. De samenwerking die ontstaat tussen groepen van verschillende ideologie zorgt in ieder geval voor een tegenwicht aan de hang naar religie en traditionele waarden.

Zelfhulp en emancipatie

Wat bij alle organisaties centraal staat is de strijd tegen de bezetting, het gevecht voor zelfbeschikingsrecht en de zo breed mogelijke mobilisatie van de palestijnse bevolking. Hoe de weg naar bevrijding gevolgd wordt hangt af van de ideologische uitgangspunten volgens welke de verschillende organisaties gevormd zijn. In de bezette gebieden vinden vooral Fatah, PFLP, DFLP en de kommunistische partij aanhang bij de massa's van het palestijnse volk. Ondanks het verschil in ideologie is het werk dat verricht wordt in de praktijk vaak van dezelfde aard. Enkele organisaties die vooral op sociaal, economisch en politiek vlak actief zijn, zijn o.a. de jeugdbeweging, vakbonden, landbouworganisaties, medische groepen en vrouwenkomitees.

VROUWENKOMITEES

Voor de verschillende vrouwenkomitees spelen in de bezette gebieden een belangrijke rol. De bewustzijnsverandering van de vrouwen is een nieuwe dimensie in het verzet. Steeds meer vrouwen maken deel uit van de nationale beweging. Tot het eind van de jaren zeventig waren liefdadigheidsinstellingen de enige vorm van organisatie voor vrouwen. In die tijd waren er al projecten opgezet als kreches, kleine klinieken en alfabetiseringscentra. Het probleem met deze instellingen is echter dat de activiteiten zeer beperkt zijn en niet specifiek gericht op de emancipatie van vrouwen. Daarnaast was het aantal vrouwen dat aan de activiteiten deelnam, gering. De projecten richtten zich met name op de geprivilegeerde middenklasse vrouwen in de steden. Vanaf 1978 worden de vrouwenkomitees opgericht, die onderling verdeeld zijn volgens de verschillende ideologische uitgangspunten die er binnen de PLO bestaan. Zij gaan uit van de gedachte dat een vrouw die in verzet komt, gerespekteerd wordt, ook in de traditionele patriarchale familiestructuur. Aan twee fronten moet gevochten worden: strijd tegen de 'israeliese' onderdrukking en tegen de traditionele familiestructuur. Om vrouwen op politiek nivo te organiseren is het nodig activiteiten te organiseren waaraan sinds de

bezetting een gebrek is geweest, zoals: het geven van talenkursussen het oprichten van productie-koöperaties en vakbonden, het houden van lezingen en discussies en het opzetten van kreches. Dit alles om vrouwen ontplooiingsmogelijkheden te geven en om met elkaar bezig te zijn.

Vroeger was het volgens de palestijnse familietradities moeilijk te verteren dat vrouwen aan het verzet deelnamen. In de gevangenis werden zij niet zoals mannen als helden beschouwd maar als schaamteloze wezens. Deze belachelijke traditionele gedachten konden de 'israeli's' uitbuiten door van vrouwen onder dwang naaktfoto's te maken om ze daarmee onder druk te zetten. Er is zelfs een geval bekend dat een vrouw door 'israeliese' soldaten met een stok onthaagd werd. Maagdelijkheid is een zeer gevoelig onderwerp in de arabiese maatschappij. Wil een vrouw gerespekteerd worden, dan moet zij maagd zijn voor het huwelijk. Het huwelijk is op zijn beurt weer een manier om binnen de maatschappij geaccepteerd te worden. Een verkrachting zoals deze gebeurd in de gevangenis heeft voor een vrouw dus ook nog eens ver gaande maatschappelijke consequenties.

Dit soort taktieken missen tegenwoordig hun uitwerking, doordat o.a. de vrouwenkomitees zich hebben ingespannen, de vrouwen te ondersteunen die onderwerp waren van deze vernederende behandeling. Er werd met families gesproken en deze zaken werden in de openbaarheid gebracht.

Door het vertrouwen wat deze komitees verwerven weten zij steeds meer vrouwen te mobiliseren tegen de bezetting en voor zelfbeschikingsrecht, waarbij mannen en vrouwen gelijk behandeld worden. Vrouwendemonstraties bij hongerstakingen, acties op internationale vrouwendag en demonstraties nav. allerlei gebeurtenissen zijn een voorbeeld van direct verzet tegen de 'israeliese' overheersing.

VERZET OP STRAAT

Bestond begin jaren 70 het verzet bijna uitsluitend uit guerrillaakti-

viteiten, tegenwoordig is er sprake van massale demonstraties gekombineerd met aanslagen. 'Israel's' vijand is veranderd van een getraind militair ... in studenten en scholieren. De afgelopen jaren vinden er in de bezette gebieden geregeld veldslagen plaats. Aanleiding hiervoor is o.a. het geregeld doodschieten van palestijnen door 'israeliese' soldaten, deportaties van studentenleiders naar het buitenland, hongerstakingen van politieke gevangenen en de belegering van palestijnse vluchtelingenkampen in Libanon. Het is geen toeval dat deze gebeurtenissen telkens massaal protest uitlokken.

Voor de jongere generatie, opgegroeid onder 'israeliese' heerschappij, grijpt elke mogelijkheid aan om te laten zien dat de palestijnen de militaire bezetting niet aksepteren. De militairen op hun beurt reageren met het hele repertoire aan kogels, arrestaties en sluitingen van belangrijke palestijnse instituten, zoals universiteiten. Maar het moreel om te vechten is groter dan ooit sinds de 'israeliese' invasie in Libanon. De konfrontatie is steeds direkter van aard.

Dat het verzet in de bezette gebieden toeneemt heeft ook te maken met de herstelde eenheid binnen de PLO in april 1987. De organisatie in Libanon neemt ook weer krachtiger vormen aan en ook de bereidheid tot samenwerking in de bezette gebieden is merkbaar vergroot. Het aantal gewapende acties in en tegen 'Israel' neemt hand over hand toe. De palestijnen zien de toekomst weer wat optimistischer tegemoet.

Maar laat niemand zich een illusie maken over de offers die dat vergt. In de periode dat wij in de bezette gebieden waren, werd gemiddeld een keer per week iemand doodgeschoten, zijn diverse mensen het land uitgezet en honderden in de gevangenis terecht gekomen. Ook wat dat betreft lijkt het 40-jarig bestaan van 'Israel' een nieuw hoogtepunt te gaan worden in de strijd van het palestijnse volk voor het recht op zelfbeschikking.

In de afgelopen weken zijn de door Israël bezette gebieden op dramatische wijze weer centraal in het Midden-Oosten nieuws verschenen. Opvallend zijn de massaliteit, duurzaamheid en ook de breedte van de Palestijnse opstand. Massaal is de opstand vooral omdat vrijwel de gehele Palestijnse jeugd in de bezette gebieden de straat op is gegaan; daarnaast valt ook de kracht en de woede van de Palestijnse vrouwen op. Het Israëlische leger schiet met scherp tegen de demonstranten; de verontwaardiging over de doden heeft de afgelopen weken steeds geleid tot nieuwe betogingen. De oude repressiemiddelen lijken te falen. De Verenigde Staten hebben Israël opgeroepen om met modernere 'relbestrijdingsmethoden' te gaan werken.

Tegelijk steunen bewoners van de vluchtelingenkampen in Libanon, die zelf ook het nodige meemaken, demonstratief de opstand in de bezette gebieden. Ook de omvangrijke Palestijnse minderheid in Israël zelf heeft een nationale staking georganiseerd uit solidariteit met de Palestijnen in de bezette gebieden. Lang heeft de Israëlische politiek de gedachte gekoesterd dat de verschillende Palestijnse bevolkingsgroepen in Israël, bezet gebied en in de Arabische landen andere belangen vertegenwoordigen. Daarmee dacht het de Palestijnse rechten in aparte 'deelproblemen' op te splitsen. Dergelijk typisch koloniale ideeën (verdeel en heers) zijn zelfs als propaganda nu nauwelijks vol te houden.

Toch is het antwoord van de Israëlische regering als vanouds. Het bestaat uit twee delen. Allereerst worden de demonstraties tegemoet getreden als een 'ordeprobleem'. Zowel de Likoeed als de Arbeiderspartij lijken zich niet te kunnen bevrijden van de traditio-

nele peilers van de Israëlische politiek ten opzichte van de bezette gebieden. Deze peilers zijn: -voortgaande kolonisatie van de bezette gebieden door middel van de stichting van een enkele nieuwe, maar vooral een uitbreiding van de bestaande nederzettingen. Deze kolonisatie gaat gepaard met de roof van land en water. In de Gazastrook hebben de enkele duizenden kolonisten de helft van het schaarse water van het dichtbevolkte gebied (600.000) in gebruik. De planning van nieuwe openbare werken in de bezette gebieden, zoals wegeaanleg, strookt vrijwel uitsluitend met de belangen van de nederzettingen. Deze nederzettingen, soms paramilitaire vestigingen en soms 'slaapsteden' zijn in feite een uitbreiding van Israëlisch grondgebied. Hier heerst het Israëlisch recht en zijn de Israëlische bestuursreglementen van toepassing, in tegenstelling tot de Palestijnse plaatsen, waar een militair bestuur met verregaande bevoegdheden heerst. Apartheid dus.

-een hardhandige, 'ijzeren vuist-politiek' tegen nationalistische en nationalistic instellingen in de bezette gebieden. Op het moment dreigt Israël met de deportatie van 9 Palestijnse activisten, maar in de afgelopen twee jaar zijn al meer dan 20 leidinggevende personen gedeporteerd, waaronder journalisten, vakbondsmensen en studenteleiders. Enkele honderden hebben de afgelopen jaren 'administratieve detentie' gekend, een maatregel waarbij iemand voor minimaal 6 maanden zonder vorm van proces gevangen wordt gehouden. Velen van hen zitten al enkele jaren. Een andere repressie-maatregel is het opblazen of dichtmetselen van huizen van verdachte 'terroristen' familieleden of burens. Zeer frustrerend voor de voortgang van het dagelijks leven is de voortdurende, soms weken of maandenlange sluiting van universiteiten, scholen, kulturele centra, vakbondskantoren en ga zo maar door. In feite wordt de gehele burokratie door het militaire bestuur gebruikt om de bevolking te controleren of te manipuleren. Heb je familieleden in het buitenland die graag een paar maanden op de Westoever willen zijn? Dat kan, maar dan moet je eerst toestemming vragen van de met het bestuur kollaborerende burgemeester. Een rijbewijs? Jawel, maar dan moet je wel die lastige kinderen wat beter in de gaten houden. Wanneer je een tijdje in de gevangenis hebt gezeten, kan je de opening van dat winkeltje waar je zolang op had gehoopt wel vergeten. Etcetera. Een tweede onderdeel van het Is-

raelische regeringsantwoord is vanouds een kolfje naar de hand van de Arbeiderspartij. Met name deze partij weet hoe het 'image-probleem' waarmee Israël periodiek in het Westen te kampen heeft, moet worden aangepakt. Het is de kunst van het ingewikkelder maken van een politiek probleem dan het werkelijk is. Ieder die het nieuws volgt over mogelijke oplossingen van het Midden-Oosten konflikt zal het duizelen van de vele varianten van een internationale konferentie, de Jordaanse optie, autonomievoorstellen e.d. Enerzijds wordt lippendienst bededen aan de vrijwel algemene overeenstemming in de internationale wereld dat Israël uit de bezette gebieden weg moet (uitzondering: de VS); anderzijds wordt dit uitgangspunt ondergraven door te weigeren met de PLO te onderhandelen, door te weigeren uit geheel bezet gebied weg te gaan, door de totstandkoming van een Palestijnse staat uit te sluiten etc. Het is een slimme obstructietactiek die gecombineerd met een propagandistisch vijandsbeeld van de PLO in de VS hoge ogen gooit.

Tot nog toe hebben de Westerse landen Israels politiek tegenover de Palestijnen weliswaar bekritiseerd (met name de nederzettingen politiek), maar tegelijk

Peres en de Arbeiderspartij tot op zekere hoogte het voordeel van de twijfel gegund. Enerzijds spreken EEG-verklaringen hun verontusting uit over Israels politiek in de bezette gebieden; anderzijds onderhouden Europese landen soms uitgesproken hartelijke betrekkingen met Israël. Het lijkt alsof men veronderstelt dat veranderingen van binnenuit de Israëli-

sche politiek kunnen worden verwezenlijkt.

Nu zijn er weliswaar pro-Palestijnse demonstraties in Israël dezer dagen, en enkele tientallen Israëlische dienstplichtigen hebben geweigerd om in het bezettingsleger te dienen, maar het zou onjuist zijn om hieruit de mogelijkheid van een snelle verandering van de Israëlische politiek af te leiden. Als deze al verandert, dan mogelijk eerder in een ongunstige richting.

Volgens opiniepeilingen staat het overgrote deel van het Israëlische volk achter de repressie politiek van defensie minister Rabin.

Andere opiniepeilingen laten zien dat vooral jongeren aangetrokken worden door nationalistische ideeën. Zowel de Likoeid als het grootste gedeelte van de Arbeiderspartij hebben bijgedragen aan een verder Israëlisch isolement van de realiteit door contacten tussen Israëlische staatsburgers en leden van de PLO wettelijk te verbieden. Ook deze maatregel voedt het bestaande chauvinisme in Israël. De Israëlische vredesbeweging is in het defensief en op het moment niet in staat om een duidelijk alternatief voor de regeringspolitiek te bieden.

APARTHEID

De Palestijnen van Gaza rijden met een witte nummerplaat; die van de Westbank met een blauwe; de Palestijnen die in de staat Israël wonen, hebben een gele nummerplaat. Er zijn de Palestijnen die als vluchteling in Libanon, Syrië of Jordanië wonen. En dan zijn er de inwoners van Oost-Jerusalem en die van de Golan, twee territoria die respectievelijk in 1980 en 1981 door de staat Israël geannexeerd werden. Naargelang van hun statuut hebben de Palestijnen andere identiteitskaarten gekregen, rode en groene. Sommige Palestijnen zijn burgers van de staat Israël en hebben bepaalde voordelen; zij zijn er beter aan toe dan de inwoners van Gaza of van de Westbank. De truuk is oud én verdacht koloniaal: verdeel en heers. Verdeel de "autochtonen" in aparte groepen. Duw ze in territoria, tast hun gron-

drechten aan, maak ze tot wezenloze pendelarbeiders in anonieme Joodse steden. Zorg dat ze versteld staan en verward opkijken naar die nieuwe staat die jij creëert. Israël het "mini-empire" met drie kolonies: Gaza, Westbank en Golan.

Noch de Europese mogendheden, noch de Verenigde Staten, noch het Vaticaan erkennen vandaag het feit dat Jeruzalem de hoofdstad van Israël is. Het eengemaakte Jerusalem, met inbegrip van Oost-Jerusalem dat in de op Jordanië veroverde Westbank ligt, is immers het symbool van Israëls expantie-drift. Het is niet zomaar een hoofdstad. Ze kreeg een opvallend groot grondgebied toegewezen. Zo groot zelfs dat de hele cirkel van nieuwe Joodse nederzettingen die rond de oude stad werd gebouwd tot het hoofdstedelijk gebied behoort. Meer Joden in de hoofdstad dus en een sluitende gordel rond de Palestijnse binnenstad. De Joodse nederzettingen op de heuvels rond Jerusalem doen mij aan spooksteden denken: Neve Yaacov (4000 appartementen), Gilo met 10.000 appartementen die in de vorm van een groot hoefijzer gebouwd zijn of Neve Yaacov-South waarvoor in 1980 4000 dunums grond onteigend werden. Een van de grootste nederzettingen heet Ramot. Daar is er een Martin Luther King Road die mooi afgeboord is met olijfbomen; die olijfbomen zijn echter door de Israëli's wegge-

haald uit een Palestijns dorp, in het kader van een brutale onteigeningspolitiek. Actiegroepen hebben de weduwe van King zelfs gevraagd om haar veroordeling uit te spreken over het feit dat de naam van haar man zo verkeerd wordt gebruikt. Maar zij heeft het niet gekund, hoogstwaarschijnlijk onder druk van de Joodse lobby in de VS. De nederzettingen zijn er, nu moeten de (Joodse) mensen er nog heen komen. Er is een nauwkeurig uitgedokterde publiciteitscampagne opgezet om de mensen naar de nederzettingen te krijgen met slogans als "Leef volgens Amerikaanse stijl in Israël", of "Koop je tweede huis" of "Laat een huis bouwen volgens je eigen voorstellen". Aankooprijzen van huizen die soms maar een derde van de reële kostprijs bedragen, doen de rest. Natuurlijk is het moeilijk om met een bevolking van nauwelijks 3 miljoen Joden alsmat nieuwe nederzettingen te blijven bevolken. Het leidt vaak tot absurde situaties.

PERESTROÏKA

Als reactie op het kongres in Arnhem en de daar gevoerde discussie willen wij enige opmerkingen kwijt. Wij vinden dat het stuk 'perestroïka' dat wij op het kongres uitgedeeld hebben in een samenvatting opgenomen moet worden. Een aantal redenen rechtvaardigen dat: Op het kongres was in een groot aantal groepen sprake van een stagnerende discussie. Er was onbegrip over gebruikte termen en begrippen, mensen konden elkaars redenties niet volgen, sommigen hadden delen van de bundel die ter voorbereiding was gemaakt niet gelezen. Aan de ene kant vinden wij het teleurstellend dat mensen onvoorbereid

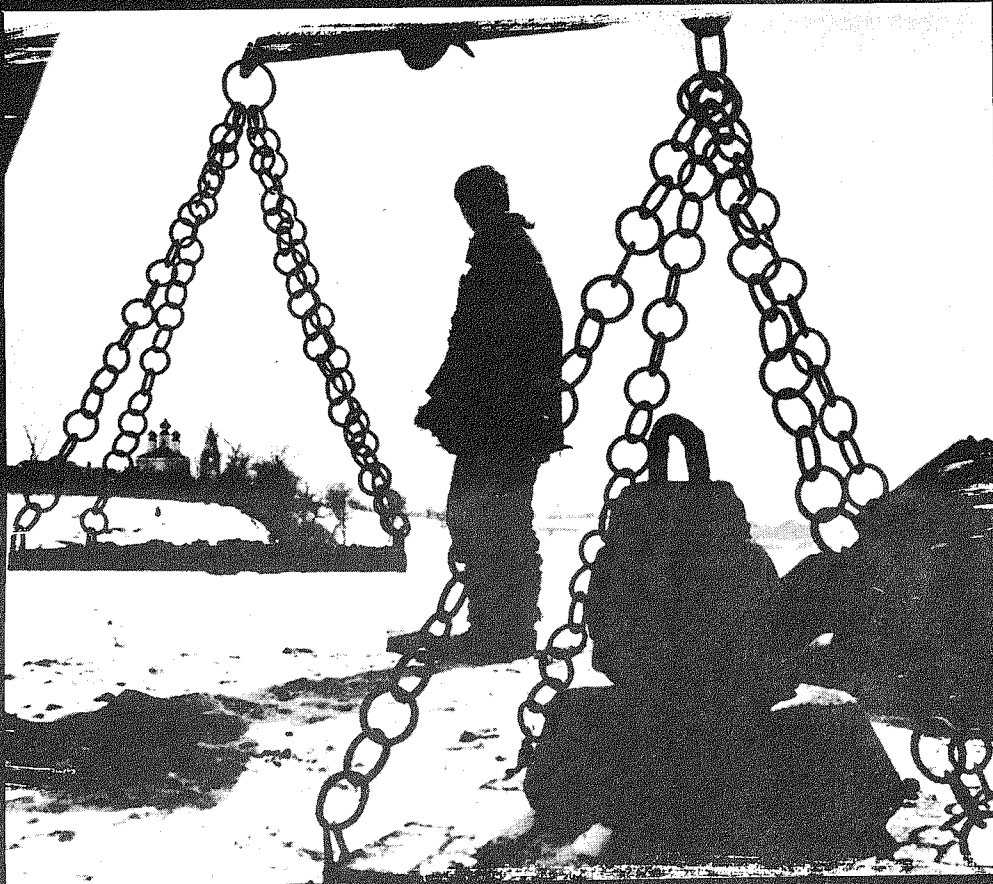
De konklusie dringt zich op dat 'wij', die vooralsnog ongedefiniëerde gemeenschap in 'revolutionaire' aktiesviteiten, geen gezamenlijke basis hebben om vanuit te praten. Mensen uit verschillende deelstrijd- of ideologische gebieden hebben voorlopig nog geen gezamenlijk doel, middel en theorie. Zelfs geen gemeenschappelijk begrippenkader of taal.

In dit licht bezien hebben wij 'perestroïka' geschreven. Reacties van mensen als zouden wij slechts de bestaande praktijk willen reorganiseren wijzen wij verontwaardigd van de hand. 'Perestroïka' was/is geen tegenstuk op de reader. Het is bedoeld als aan-

Behalve het ontbreken van een gemeenschappelijke taal is het onderlinge cynisme ook tot schrikwekkende hoogte gestegen. Elke poging tot serieus debat gaat kapot als wij elkaar alleen beoordelen op waar we vandaan komen

en 'dus' wel zullen bedoelen. Wat dat betreft is het ook niet zo gek dat mensen op zo'n kongres hun reserves houden. Ons stuk is bedoeld om deze verstarde verhoudingen ter discussie te stellen. Een barriere die geslecht móet worden, willen we het over hetzelfde kunnen hebben.

Uit de vele positieve reacties op het initiatief van het kongres als zodanig én op ons stuk maken wij op dat veel mensen behoefte hebben aan een voortgezette discussie met elkaar, wat dat dan ook precies moge zijn. Wij vinden een levendige discussie met daarin zoveel mogelijk ingezonden meningen vitaal. Het is nog lang geen tijd voor afgeronde theorieën over de 'buitenwereld' als de posities en konsekventies van de 'binnenwereld', ons, en de geschiedenis van ons niet uitgeplozen en bediscussieerd zijn. Wij zijn tegen theorieën die een breuk met het verleden bepleitten. Het verleden is integraal onderdeel van ons en hoe we zijn en denken. Dat valt niet uit te vlakken, is zelfs een belangrijk element in de dynamiek van theorie en praktijk. We herhalen dat het ons inziens een absolute noodzakelijkheid is nu stappen te ondernemen. Enerzijds door deel te nemen aan de theoretische discussie, op analytisch vlak maar ook door het consequent bespreken van de gevoerde praktijk. Anderzijds door de beslissingen over wat je gaat doen niet meer alleen af te laten hangen van wat jouw kleine groep vindt.

waren of zich afwachtend opstellen. Met de voorbereidingsgroep zijn wij van mening dat het hoog tijd is voor theoretische bezinning en gedachtenuitwisseling.

Aan de andere kant is de praktijk van het kongres aanleiding tot kritiek. Blijkbaar zijn een aantal mensen/groepen niet overtuigd van de noodzaak tot theorievorming. Het gedane voorwerk mbt het kongres (m.n. de reader) was ook niet helder genoeg in dat opzicht; Het aangeven van de redenen waarom je theorievorming nodig en perspectiefvol vindt. Daarnaast hebben de vele begripverwachtingen ook tijdens dit kongres weer evenzoveel onvruchtbare discussies opgeleverd.

vulling, ons inziens echter wel een noodzakelijke. Ons viel tijdens het kongres op dat veel mensen vanuit strategische posities discussiëerden. 'perestroïka' werd in de praktijkhoek gedrukt, daarnaast had je het 'analysekamp' enz. Wij willen niet de tegenstellingen onder het tapijt vegen, maar wel dat elke bijdrage, dus ook de onze,

op haar verdiensten wordt bekeken. Een tekortkoming van de reader vinden wij dat enkele veel voorkomende begrippen niet op een eenduidige manier gedefinieerd worden. Hierdoor ontstond tijdens het kongres in de groepen vaak een vraag en antwoordspelletje met als inzet wie bedoeld wat waarmee?

Diskussie en praktijk moeten vanuit en bovenuit de groepen en 'losse' mensen komen, wil er ooit sprake zijn van een politieke tegenmacht waarin theorie en praktijk met elkaar verbonden zijn. Theorie is meer dan imperialisme of patriarchaat. Praktijk is meer dan aktievoeren.

Het woord is aan ons allen.

Aan de slag
de 'perestroïka'bende

PERESTROIKA

INLEIDING

Dit stuk is geschreven door ons als bijdrage aan de discussie over verzet in Nederland i.v.m. het kongres. We hebben er voor gekozen om een stuk te schrijven omdat de reader ons inziens zich niet of nauwelijks uitlaat omtrent het 'organisatievraagstuk'. Voor ons is 'organisatie' van ons verzet in Nederland al enkele maanden een klemmend vraagstuk.

Wij zijn een groepje mensen dat reeds meerdere jaren met elkaar praat over en werkt aan acties. Voornaamste doel van de groep is het voeren van (al dan niet vergaand-) illegale acties. De groep wordt zonodig, steeds tijdelijk, uitgebreid met mensen uit onze direkte omgeving. De groep bepaalt tot op zeer grote hoogte steeds haar eigen 'lijn' en prioriteiten. Kontakt met andere groepen zoals wij is er niet op een geregelde basis. Wij heb-

ben op deze wijze reeds een aantal jaren ervaring met aktievoeren en we hebben qua samenstelling weinig veranderingen ondergaan.

De aanleiding voor dit stuk is tweeledig. Ten eerste vinden we dat op een kongres over solidariteit en verzet niet alleen theoretische analyses over doelen en inhouden van strijd aan bod moeten komen. Hoe 'wij' onze strijd organiseren en met elkaar communiceren is een wezenlijk vraagstuk, met name als het over verzet in Nederland gaat.

Een tweede reden voor dit stuk is het gegeven dat onze groep 'stug' draait. Het afgelopen jaar zijn enige kernleden 'afgehaakt', er is weinig actie-energie en het gevoel deel uit te maken van een tegenbeweging is nagenoeg verdwenen. De mensen die afhaakten gingen deels persoonlijke ambities achterna of op zoek naar een nieuw perspectief. Maar ook het gevoel geïsoleerd bezig te zijn en geen stimulans te kunnen putten uit het groepje alleen was een reden voor stoppen. Dit is op zich een probleem van onze groep, ware het niet dat ook in de ons omringende groepen dergelijke zaken aan de orde zijn. We willen in dit stuk onze problemen en de context waarin ze ontstonden nader verduidelijken. Daarbij stellen we ons de vraag welk bestaansrecht een groep als de onze heeft en welke functie ze dan zou kunnen

of moeten vervullen.

We hopen dat ons stuk meegenomen kan worden in de discussie en vragen bij deze iedereen, maar met name andere groepen om een reactie.

EEN GLOBAAL BEELD

We zullen eerst proberen een globaal beeld te schetsen van de omstandigheden waarin de groep is ontstaan.

Zij is ontstaan in de schaduw van de kraakbeweging en uit onvrede met hoofdstroom binnen die brede, losse beweging. Het nader politiseren van maatschappelijke, persoonlijke en werkomstandigheden bleef bij het kraken teveel steken. Maatschappelijke verhoudingen werden alleen in zoverre gepolitiseerd dat zij de praktijk van het kraken konden rechtvaardigen. Dit leidde niet alleen tot een te algemeen en ongenueanceerd vijandbeeld (de staat, de banken, de huiseigenaren), maar betekende ook dat de kraakstrijd niet in een breder kader geplaatst werd en verbonden kon worden met andere strijdterreinen. Op individueel ni-

vo werd vaak wel verder nagedacht, maar dat werd onvoldoende gekollektiveerd en tot gemeenschappelijke basis van strijd uitgewerkt.

Daarnaast hebben echter ook persoonlijke-en werkverhoudingen onvoldoende ter discussie gestaan.

Het principe "wij zijn goed en zij zijn slecht" leidde tot een gebrek aan zelfkritiek. En door een ver doorgevoerd autonomiegevoel waren

veel mensen niet meer aanspreekbaar op wat ze deden en hoe ze met andere mensen omgingen (seksisme, bonzendom). Mede uit frustratie en onvrede hiermee werden andere strijdterreinen betreden en wel in kleine groepen. In kleine groepen, omdat ook de vorm waarin actie werd gevoerd ter discussie stond; die moest radikaler en politiek-effektiever worden. Via verdergaande, kwalitatief goede acties en goede persverklaringen daarbij zouden radikalere ideeën en praktijken bekendheid krijgen en zou een deel van de bestaande (tamelijk passieve) beweging gemobiliseerd worden. De strijd op straatniveau werd aan anderen overgelaten uit praktische overwegingen (de groep werd een fulltime bezigheid). Maar ook omdat de strijd op straat als weinig effectieve vorm van actie minder prio-

riteit kreeg. De kraakbeweging bleef echter een basis waaruit geput kon worden voor wat betreft nieuwe mensen en praktische zaken

VERANDERINGEN

Nu, anno 1987, kan je zien dat een aantal dingen veranderd zijn. De kraakbeweging is geen bindend element meer zo als dat eens leek te zijn. De strijd op straatniveau is nog maar zelden te voeren. En waar die gevoerd wordt, door groepen waar we ons vaak niet meer mee verbonden voelen. Of met zo weinig mensen dat het steeds minder kracht uitstraalt. De brede beweging, of de illusie daarvan, is vrijwel volledig weggefallen. Veel mensen zijn afgehaakt, de restanten onderling zwaar gepolitiseerd. Een ontwikkeling die natuurlijk sterk samenhangt met de algemene politieke veranderingen, die zich behalve in Nederland, ook in het buitenland voordoen. De linkse politieke stromingen zijn bijna overal sterk in het defensief gedrongen door de nieuw(e) rechtse opkomst. De terreinen die in de jaren zestig en zeventig gepolitiseerd werden, worden nu weer gedepolitiseerd. De straat voor het winkelend publiek, de moraal voor de christenen, de politiek weer in het parlement, de consumptie weer voor Unilever en Coca Cola, het milieu voor Greenpeace en de universiteit voor het bedrijfsleven.

Nu waren dat natuurlijk al langer bestaande tendenzen. Echter duidelijk is dat wij daar tot op dit moment geen weerwoord op hebben gevonden.

TERUG NAAR DE PRAKTIJK VAN ONZE GROEP

Vanuit onze eigen ervaringen willen we proberen een antwoord te vinden op de vraag welke betekenis zulk soort groepen in het algemeen hebben gehad bij het vinden van zo'n antwoord.

groepen, meer samenhang in ideeën), is er in feite al jaren sprake van stagnatie. Allerlei groepen afzonderlijk proberen meer samenhang te brengen in de eigen acties of beter aan te sluiten bij bestaande onvrede en verzetspraktijken. De ontwikkeling in het nadenken over eigen mogelijkheden en kracht is te langzaam geweest

Belangrijke functie van de groep was het doen van 'akties', een zeer praktijkgerichte aanpak waar de meeste activiteiten dan ook op af werden gestemd. De praktijk was dat wij wel middelgrote acties konden doen, maar dat de acties allengs geïsoleerder leken te staan ten opzichte van andere politieke gebeurtenissen. Door de praktijkgerichtheid en de hoge politieke pretenties konden wij moeilijk aansluiten bij de minder radicale politiek, waardoor het gat tussen 'ons' en de overige buitenparlementaire politiek steeds groter werd.

De radicale actiepraktijk is niet overgeslagen op andere deelstrijdbewegingen. Door het wegvalen van die deelstrijdbewegingen stonden onze acties steeds geïsoleerder en kan van een feitelijke afname van invloed gesproken worden. Hoewel de groep oorspronkelijk bedoeld was als verdere ontwikkeling in de richting van een nieuw strijdperspektief (meer

'BEWEGING'

De wisselwerking tussen groep en 'beweging' is uitgebleven. De oorspronkelijke gedachte dat het radicale voorbeeld veel navolging zou vinden is niet bewaarheid. Wel bestond er grote symathie, maar in een groepje politiek maken is voor velen geen reële of haalbare vorm gebleken (om wat voor reden dan ook). Door de geringe openheid is een bijdrage van groepjes aan een bredere 'beweging' ook uitgebleven. Wat overblijft zijn geïsoleerd operende groepen en gedesintegreerde deelstrijdbewegingen. Terwijl de oorspronkelijke hoop juist was dat er een levendige wisselwerking zou bestaan tussen inspirerende illegale acties en een meer omvattende actieve 'beweging'.

MACHT

De dreiging (voor rechts) van een radicalisering van een bredere beweging is grotendeels verdwenen. Er is geen massale opbouw van een (illegale) groepenbeweging ontstaan, terwijl de bestaande (deelstrijd) bewegingen op straat steeds effectiever mondood gemaakt zijn door het repressieapparaat. De acties van de bestaande groepen hebben onvoldoende kracht om een politieke faktor te worden op lange termijn. De opbouw, complexiteit van organisatie en theoretische discussie. Dat vereist meer als 'veel groepen'. Op zich is dit kongres een goede poging tot politieke inhoud en analyse van strijd. De teveel op praktische basis georganiseerde deelstrijdbewegingen als de kraakbeweging of de anti-kernenergie beweging zijn vastgelopen op het gebrek aan eenheid in politieke gedachte. Een allesomvattende politieke theoretische discussie is in Nederland onvoldoende ontwikkeld. Daar moet aan gewerkt worden en dat moet op langere termijn georganiseerd worden.

een soort kleffe familie, waar verplicht aardig gedaan wordt met elkaar. Het zorgde juist voor zeer scherpe en felle konfrontaties die ons stevig bij de les hielden. Het persoonlijke bleek nog steeds politiek te zijn.

groep: De praktijk van een dergelijke groep is waarschijnlijk de sterkste kant ervan. Ze is in staat gekonsentreerd en goed een risicovolle en/of ingewikkelde actie te doen. Wat dat betreft zijn er de afgelopen jaren enige aansprekende resultaten bereikt. Jammer is dat de praktijkontwikkeling teveel gebaseerd is op het leren van eigen fouten alleen. De noodzakelijke afscherming naar buiten om 'lekken' en lange gevangenisstraffen te voorkomen, stond communicatie met anderen over gemaakte fouten en behaalde successen in de weg. Zo ontstaat een situatie waarin iedereen opnieuw het wiel moet uitvinden. Ook een zekere isolatie is hiervan het gevolg. Des te belangrijker als je beseft dat de praktijk van een radicale actiegroep natuurlijk natuurlijk niet allesomvattende praktijk kan zijn. Je kan sommige dingen goed met een groep doen, andere dingen niet.

KONSEKWENTIES OP VERSCHILLENDE NIVO'S

De groepen waren voornamelijk gericht op het voeren van strategische discussies en analyse van waar we nu mee bezig zijn en wat we daarmee willen bereiken.

Tenslotte een andere zeer scherpe beperking van deze groepsvorm. Namelijk de eisen die aan iemand gesteld worden, wil die mee kunnen doen. Naast het feit dat de drempel zeer hoog is, omdat je nu eenmaal niet zomaar iedereen binnenhaalt, is het groepsidee gebaseerd op de veronderstelling dat er minimaal een aantal mensen min of meer permanent aan de 'zaak' werken. Deze totale inzet voor full-time-actievoeren werd indertijd ook geformuleerd als de kritiek op de vrijblijvenheid van veel mensen in de kraakbeweging. In het verlengde daarvan lag toen en ligt nog steeds de 'afhakersdiskussie'. Wanneer is er iemand afgehaakt? Norm voor ons was toen: weinig tijd voor actievoeren is fout bezig zijn. Studies winkeltjes, kroegen, kunst etc. werden min of meer op een hoop goegoid als tekenen van afhaken. Natuurlijk is dat even grof gezegd maar het ging wat dat betreft ook vrij grof.

Om duidelijk te maken wat de gevolgen zijn (geweest) voor verschillende niveau's die er in het actievoeren zijn te onderkennen, willen we bovenstaande geschiedenis en problemen wat verder uit elkaar trekken.

Individueel: Je moet er zijn als het nodig is. Andere bezigheden werden wel getolereerd, maar met argusogen bekeken. Deze druk vanuit de groep naar het individu hebben wij gekompenseerd door onszelf op te leggen op het persoonlijke vlak je in te zetten voor elkaar. Niet alleen prakties 'werken' maar ook proberen elkaar te leren kennen, waarderen en ondersteunen heeft belang. Persoonlijke wrijvingen binnen de groep moesten uit de weg geruimd worden voor zover zij de groepsactiviteiten belemmerden. Dat kostte weliswaar tijd maar leverde winst op aan eensgezindheid en onderling vertrouwen. Een te zakelijke manier van politiek maken hebben wij steeds afgewezen. Daar staan wij allemaal nog steeds vierkant achter. Natuurlijk betekent dit niet dat je de groep opbouwt tot

ONMACHT

Op het groepsnivo zijn vele afhakers te noteren. Hoe mensen in zo'n groep komen en hoe ze er weer uitgaan, dat heb je als groep natuurlijk nooit in de hand. Uiteindelijk ligt die beslissing bij iemand zelf. Wanneer en waarom iemand eruit stapt is altijd onderwerp van felle en vaak veroordelende kritiek. Allerlei stereotypen over afhaken doen de ronde. Die doen zeker niet altijd recht aan de redenen van het afhaken, die liggen op verschillende terreinen:

- Wat je eerst politiek belangrijk of effectief vond, vind je nu niet meer; je zoekt iets anders dan het keurslijf van een groep.
- Je wilt politiek op een nader vlak voeren. Via specifieke kennis of studie een bijdrage leveren hier of in de derde wereld. Je beroepskeuze is politiek gemotiveerd. De tijdsdruk maakt dat je niet meer fulltime kan actievoeren en dus uit de groep rolt.
- De moeizame en frustrerende strijd met weinig concrete resultaten heeft je ontmoedigd. Je wil buiten een vast groepsverband weer nieuwe manieren vinden om politiek bezig te zijn zonder dat je jezelf de grond in boort door stress etc.

KONKLUSIES

Ons inziens zijn er 2 belangrijke problemen aan te geven die om een oplossing schreeuwen:

- er zijn grote groepen mensen die wat willen doen en niet of nauwelijks aan de slag kunnen
- het groepsmodel biedt onvoldoende politiek perspectief.

Dit vraagt om een georganiseerde veelomvattende discussie waarin opnieuw nagedacht wordt over wat 'politiek' is. Een discussie die veel te veel is vastgelopen in onduidelijke stereotype tegenstellingen, gebrek aan zelfkritiek en een overdosis morele doodoeners. Er zijn allerlei heilige huisjes opgebouwd en repressieve normen gesteld in de afgelopen jaren die het onderling cynisme tot schrikwekkende hoogte hebben opgejaagd. Dit vraagt om een politiek perspectief dat niet alleen op het nivo analyse moet liggen. Dat mondt steeds uit op het definiëren van waar we allemaal tegen zijn. Het weten waar je tegen bent maakt nog niet duidelijk wat je wel wilt en wat je daaraan met elkaar kunt doen. Vragen die volledig te beantwoorden zijn, maar gesteld moeten worden omdat ze consequenties hebben op prakties nivo (wat zijn relevante deelstrijden, met wie ga je wel in zee, en met wie niet?). Wij zijn van mening dat het een illusie is te denken dat eenheid in de strijd op theoretisch nivo alléén is te bewerkstelligen.

De konkretisering van politieke ideeën heeft door de geschiedenis heen (en zeker de onze) tot grote onderlinge verschillen geleid. Deze verschillen veeg je niet onder het tapijt door een gezamenlijke theorie 'af te spreken'. Bij het streven naar meer samenhang in de strijd moeten we ook concrete werkvormen en praktijkoverleg ontwikkelen. De structuren moeten een zekere mate van openheid hebben. Op z'n minst toegankelijk voor die mensen om ons heen zijn die niet in de full-time actiepraktijk zitten, maar wel politiek dichtbij ons staan.

Dat hetgeen wij 'onze politiek' noemen, een enorm complex geheel vormt en veel meer is dan actie voeren alleen, moge duidelijk zijn. Laten we dan ook niet te snel brandmerken 'goed' of 'fout' slingeren. Dit is geen pleidooi voor liberale tolerantie, maar voor een evenwichtige houding tegenover jezelf en tegenover anderen.

KONKRETE STAPPEN

Tot slot nog een aantal ideeën hoe we bovenstaande zouden kunnen konkretiseren. Willen we voorkomen dat na dit kongres ieder individu/groep zijns/haars weegs gaat, moeten we erover nadenken hoe we de theoretiese discussie en praktijk voortgang kunnen laten vinden. Om de theoretiese discussie niet te laten doodbloeden, lijkt het ons wenselijk dat een groep mensen vanuit dit kongres de vervolgdiskussie stimuleert, stukken verzamelt en uitgeeft. daarbij realiseren wij ons dat er in nederlandse actiebladen geen traditie is om theoretiese discussies te voeren. Dat wordt hoog tijd! . Op praktijknivo denken we aan bijvoorbeeld 'thema-gerichte' actiecampagnes. Meerdere groepen en individuen die in de praktijk de geïsoleerdheid doorbreken, vanuit verschillende invalshoeken. Zo kunnen we het radikale verZ weer massalere vormen aan laten nemen. Wij realiseren ons dat een harde noot gekraakt zal moeten worden bij het zoeken naar een evenwicht tussen de autonomie van de verschillende groepen en de gezamenlijkheid nodig voor het voeren van een 'bredere' campagne. Het is onze bedoeling dat theoretiese discussie en praktiese ervaringen elkaar gaan beïnvloeden en aanvullen. Op termijn kan zo mogelijk een radikale beweging met een eigen gezicht ontstaan.

Al deze 'afhakers' worden in de huidige actiepraktijk afgeschreven. Een slechte zaak die vraagt om oplossingen.

Een andere (al jaren voortslappend) teken van onze onmacht: Het zal iedereen wel eens opgevallen zijn met welk een beperkte groep wij opereren. Tussen de 23 en 35 jaar, wit veelal ex-middenklasse. Op wie richten we ons eigenlijk? Ben je op een gegeven moment te oud om mee te doen? Of nog te jong? Als je zwart bent...., als je Wat wij doen is voor heel weinig mensen bereikbaar, laat staan begrijpbaar. Hoe kom je boven die beperkingen uit?.... Niet afhakers die de tanden op elkaar klemmen en er dubbel zo hard tegenaangaan?....

VERZET TEGEN ANTI-KRAAKWET

gemeente Amsterdam

secretarie
voorburgwal 197-199
1012 EX amsterdam
telefoon (020) 552.9111

behandelend ambtenaar

Dhr. N. Gianotten tel. 5529111
Dhr. G. Scheltema tel. 641311

huisvesting

zaken

datum

18-12-87

Geachte bewoners

In verband met het nijpende tekort aan woonruimte, voert de gemeente Amsterdam, in het jaar van de daklozen, een onderzoek uit naar inefficiënt gebruik van ruimte. Hieronder wordt verstaan: overruimte, niet gebruikte kantoorruimte alsmede woonoppervlakte die 30m² per persoon te boven gaat.

In het kader van dit onderzoek kunt U op maandag 28 December ten inspecteur van de gemeentelijke dienst herhuisvesting (GDH) bij U thuis verwachten die zal bekijken of er in Uw geval sprake is van inefficiënt gebruik van ruimte.

Indien het onderzoek met betrekking tot Uw ruimte positief mocht uitvallen, zal in overleg met U bepaald worden hoe de overtollige ruimte een doeltreffendere bestemming gegeven kan worden. Het streven hierbij is om zo veel mogelijk daklozen/woningzoekenden aan woonruimte te helpen.

wordt erop gewezen dat, voorbehoudens overige inspraakrechten, de toewijzing van een dakloze/woningzoekende slechts één keer geweigerd kan worden.

ocht het voor U niet mogelijk zijn de inspecteur op maandag 28 December toegang te verschaffen tot Uw woning, wordt U verzocht een nieuwe afspraak te maken via één van de bovenvermelde telefoonnummers. Dit nummer kunt U tevens bellen voor nadere informatie betreffende de classificerings- en toewijzingsprocedure.

Indien U de inspecteur niet in staat stelt de ruimte op te nemen, doet de gemeentelijke dienst herhuisvesting zich genoodzaakt middels cadastraal onderzoek een schatting te maken van de overtollige ruimte.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.
Hoogachtend,

H. Genet

De kraakbeweging zit in de hoek waar de klappen vallen en het aantal urgent woningzoekenden stijgt met de dag. Zolang er woningnood is zal er gekraakt worden, hoe strafbaar ze het ook gaan maken. Zolang er ontruimd wordt zal er verzet gepleegd worden. Soms ludiek, soms venijnig.

Het is begrijpelijk dat er mensen door deze brief geschrokken zijn. We moeten constateren dat de gemeente en lijkenpikkers als advocaat Scheltema mede-verantwoordelijk zijn voor een woonsituatie waarbinnen brieven als deze geloofwaardig bevonden worden. We eisen dat het advocatenkantoor van Scheltema zich niet langer bezig houdt met stinkende ontruimingspraktijken. Verder eisen we een kritischer houding van de gemeente inzake anonieme dagvaardingen. Dit is het jaar van de daklozen en er komen er nog veel meer.

Op maandag 21 december zijn er in een tiental buurten in Amsterdam 25000 onechte brieven verspreid als zouden die verstuurd zijn door de Gemeentelijke Dienst Volkshuisvesting.

We zijn tot deze ludieke actie overgegaan om de ernst van de situatie van de daklozen en woningzoekenden onder de aandacht te brengen. Gezien de huidige gang van zaken is het nagenoeg onmogelijk geworden nog langer een koevoet tussen de deur te zetten ten behoeve van urgent woningzoekenden. De anonieme dagvaarding is een waterdichte juridische procedure geworden waarmee iedere huiseigenaar/spekulant zijn of haar 'bezit' kan laten ontruimen. Dankzij de leegstandswet zijn krakers rechteloos geworden. De juridische gang van zaken rond het ontruimde perceel Lairessestraat 154 en de binnenkort te ontruimen panden Beursstraat, Lijnbaansgracht 350, Spuistraat 33/NZ Voorburgwal 64 en de Conradstraat spreken boekdelen. In Nijmegen zijn ze zelfs zo ver dat kraken daar strafbaar is gesteld sinds 16 december.

AKTIEGROEP MARIA & JOZEF

DE ZWARTE 23

Turkije en de Vrije Wereld

Turkije is het armste en enige moslim-lid van de NAVO. Men kan zonder aarzeling stellen dat het NAVO-lidmaatschap voor Turkije een groot ongeluk is. Het kostte en kost de bevolking nog steeds zeer veel, maar heeft daarvoor in ruil noch veiligheid, noch vrijheid opgeleverd. Sterker, het NAVO-lidmaatschap heeft niet alleen de economische en sociale ontwikkeling van het land in de weg gestaan, maar bovendien het land tot een militaire basis onder een militair regiem omgevormd.

Bij oefeningen als REFORGER wordt de Nederlandse bevolking gevraagd om te geloven dat de invasie van Amerikaanse troepen bedoeld is om de 'vrije wereld' te beschermen tegen de zogenaamde 'Sovjet-dreiging'. NAVO's Turkije-avontuur is het meest duidelijke voorbeeld dat de NAVO er niet is om vrijheid, democratie en vrede te bewaren. Sinds Turkije in het begin van de jaren '50 lid van de NAVO werd, zijn er drie militaire coups geweest, alle met medeweten en steun van de NAVO-top en dan met name de Verenigde Staten. Na elke militaire coup werd Turkije meer omgevormd tot een militaire basis van VS en NAVO.

Coup 1980

Laten we de laatste coup van 1980 eens nader bekijken. Een aantal voorbeelden van NAVO's betrokkenheid:

- Tijdens een bijeenkomst van het militair comité van de NAVO op 11 mei 1980, vroeg generaal Rogers aan generaal Saltik (tweede chefstaf van het Turkse leger): "Wat is de mening van het Turkse leger met betrekking tot de onrust in uw land?.... Op deze manier, door enkel met de Staat van Beleg te proberen de situatie weer meester te worden, kan het niet verder".

- Toen gen. Evren (toen chefstaf en nu president van Turkije) terugkeerde van diezelfde NAVO-bijeenkomst verklaarde hij op een persconferentie: "Op de NAVO-bijeenkomst vroegen onze vrienden ons wat we moesten doen en we wisten geen antwoord!"

- Admiraal Sheer, kommandant van de zuidoostelijke regio van de NAVO kwam in de lente van 1980 op bezoek in Turkije om de generaals aan te moedigen. Op de militaire academie

in Istanboel zei hij: "Ik wil U deze vraag stellen: wat gaat U doen of bent U van plan te doen, gezien de grote gevaren die uw land nu bedreigen?"

- 'US Armed Forces', een periodiek van het VS leger, schreef in haar nummer van juni 1980: "...Ontwikkelingen in Turkije zijn zo ernstig geworden dat men geen andere uitweg ziet dan een interventie door het Turkse leger."

- Op 10 september 1980 (twee dagen voor de coup!) begon de NAVO-oefening 'Anvill Express' op Turkse bodem, onder kommando van de Turkse generaal Guneralp. Alle NAVO-landen, ook Nederland, zonden troepen naar deze oefening.

- Op 11 september 1980 riep de Turkse legerstaf een 'Staat van Alarm' uit, de NAVO-oefening als dekking gebruikend. Dit vernemend, zei de chef van de JUSMATT (Militair Steun Komitee van de VS in Turkije) generaal Thompson: "Okee, ik denk dat het deze keer gaat gebeuren" en hij zond een boodschap naar het Pentagon.

- Op 12 september tijdens een bijeenkomst van de NAVO-Raad in Brussel was Sekr.-Gen. Luns zo blij dat hij Turkije's NAVO-ambassadeur, Osman Olcay, wilde kussen. Het enige praktische probleem was hoe te verklaren dat de NAVO-oefening in Turkije doorging, terwijl er een coup had plaats-gevonden. Behalve Denemarken en België vonden alle NAVO-landen, inclusief Nederland, dat het niet perse nodig was de troepen uit Turkije terug te trekken. Engeland, de BRD en de VS deden hun best om de oefening doorgang te laten vinden. Hij ging door.

Mijns inziens duidelijke bewijzen van NAVO's betrokkenheid bij de laatste militaire coup in Turkije. Er wordt beweerd dat er geen andere uitweg was voor Turkije, onder de dreiging van het terrorisme. Maar zelfs pro-NAVO-ex-premier Demirel kon niet anders dan de logiese vraag stellen waarom niet datzelfde leger, hoewel het volledige autoriteit had onder de Staat van Beleg, de golf van terreur kon stoppen zonder een coup.

navo

turke

faciliteiten

Het antwoord is simpel. De VS en NAVO hadden een militair regiem in Turkije nodig. Om meer bases en meer militaire faciliteiten te krijgen. Om in de regio te kunnen intervenieren. Om de NAVO-activiteiten in het Nabije- en Midden Oosten te kunnen vergroten. Dat is precies wat is gebeurd. Een nieuwe AWACS-basis is gebouwd in Konya. De NAVO-basis Incirlik is omgetoverd in een 'alerte' basis met vliegtuigen geladen met nucleaire bommem, gereed om aan te vallen. Nieuwe vliegvelden en faciliteiten zijn gekreeerd voor de Rapid Deployment Force. Dit alles was onmogelijk geweest zonder een militair regiem dat alle demokratiese rechten en vrijheden - waaronder de grondwet, het gekozen parlement en de politieke partijen - had opgeschort; en zonder dat de vredesaktivisten in de gevangenis waren gezet, beschuldigd agenten van Moskou te zijn omdat ze tegen de VS en NAVO-doktrines waren. En het eren van ex-NAVO sekretaris-generaal Luns als 'Vredesstrijder van het jaar' was alleen maar mogelijk onder zo'n militair regiem van de NAVO-boys.

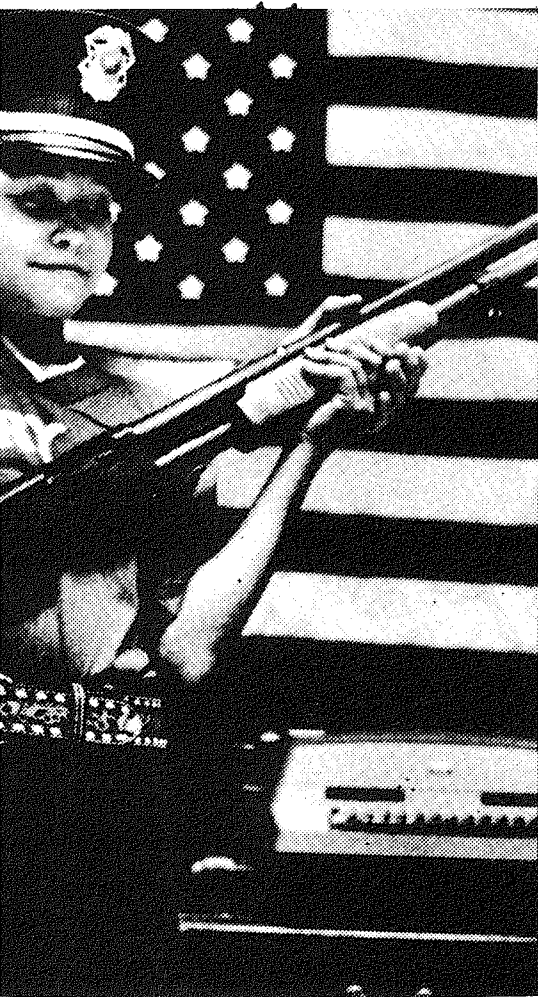
Voor ons, Turkvse demokratiese en vredelievende krachten, is het duidelijk dat de bedreiging van onze vrijheden van de NAVO komt, niet van de Sovjet-Unie. Om demokratie en mensenrechten te herstellen in ons land, moeten we vechten tegen de NAVO-interventie in ons land. Nederlandse mensen, gekonfronteerd met een invasie van Amerikaanse troepen, officieel om de vrije wereld te beschermen, zouden de NAVO-top en hun eigen regering de simpele vraag moeten stellen: "Waarom protesteerde de NAVO niet tegen, maar aksepteerde ze het militaire regiem in Turkije, dat zelfs elementaire vrijheden en mensenrechten afschafte? Waarom is het nivo van mensenrechten en vrijheden in Turkije, dat onvoldoende wordt geacht voor EG-lidmaatschap, niet in tegenstelling met het NAVO-lidmaatschap, als deze organisatie er is om de vrijheid te beschermen?"

wie profiteert ?

Ontwikkelingen in Turkije in de jaren tachtig en NAVO's houding daartegenover, zijn niet minder schandalig dan Reagan's Irangate. Zoals Irangate duidelijk heeft gemaakt hoe vrijheids- en vredelievend en hypokriet de Reagan-regering is, zo bewijst 'Turkey-gate' hetzelfde voor de NAVO. Degenen die van Reagan's Irangate en NAVO's Turkeygate profiteerden zijn in feite ook dezelfde. Niet alleen de Amerikaanse wapenproducenten en -handelaars, maar ook Europa's militair-industrieel kompleks was in staat om de laatste jaren kontrakten te sluiten met Turkije. De laatste jaren is het aandeel van de militaire uitgaven binnen het nationaal inkomen vervijfvoudigd! In 1985 werd 35% van het budget uitgegeven aan militaire zaken. Turkije houdt er het op een na (de VS) grootste leger binnen de NAVO op na, met 600.000 manschappen. En, om dit leger van wapens te voorzien in overeenstemming met de NAVO-richtlijnen, zal de komende 10 jaar 15-20 miljard dollar uitgegeven moeten worden. Dit alles in een land, waar 23% van de volwassenen werkloos is en de buitenlandse schuld de 35 miljard dollar nadert, waar het inkomen per hoofd per jaar daalt naar 900 dollar met een dagelijks gemiddeld loon van 3 dollar. In de woorden van ex-VS assistent 'Secretary of State' Richard Perle: "Met alle gedoe over gelijkere verdeling van NAVO's uitgaven, zou opgemerkt moeten worden dat Turkije nu veel meer doet dan de meesten. Bovenop het leveren van het grootste staande leger van een NAVO-bondgenoot, heeft Turkije de hoogste reele toename in defensie-uitgaven van alle NAVO-leden over de laatste 13 jaren (109%)."

Dit is de tekst van een toespraak van Gonul Dincer, uitgeweken lid van de Turkse Vredesraad, uitgesproken op de Anti-Reforger manifestatie in Rotterdam, 30 aug dit jaar.

o's

lygate

OUDE EN NIEUW

Even een stukje voorgeschiedenis. In de zomer werd in Voorschoten een villa gekraakt. Het weekend na de kraak werd het pand belegerd en half aan gort gegooid door hordes krullies. Die aanval werd afgeslagen en het werd weer rustig. De buurt steunde de krakersters. Met oud en nieuw werden weer moeilijkheden verwacht. In Voorschoten loopt het dan traditioneel uit de klauwen. Er moet geknokt worden, er moeten dingen de hens in gaan etc. De kans dat het kraakpand gepakt zou worden was reël. Om een uurtje of 11 werd er geknokt in Vlietwijk (de Schilderswijk van Voorschoten). Een telefooncel werd opgeblazen, brand gesticht en een politieauto werd half opgeblazen met een vuurwerkbom. De leidse ME moest er aan te pas komen. Effe

na twaalfen trok het zootje richting kraakpand en het gooi- en smijtwerk begon. Het pand was redelijk gebarricadeerd, zodat voor hun de lol er snel af was. Ze probeerden ons naar buiten te provoceren. Ook dat gebeurde niet, dus na drie kwartier gingen ze weer weg, met als afscheid een mollie tegen de tuindeuren. De lallende heren scholden steeds maar van "vuil hoerenjong, kom- es- naar buiten als je durf" en ook wisten ze dat mijn moeder een hoer was, mijn vader een flikker en mijn oom een nikker. En ook waren 'ze' ons vergeten te vergassen. De dames probeerden heren te kalmeren. "Toe nou, micky, doe nou niet, kom nou toch terug". Al met al viel het gelukkig wel mee, al blijft het een eng idee dat er zoveel fascho's -in-spe rondlopen.

In de maand oktober zijn er belangrijke feiten voorgevallen die de voortgang van de revolutionaire strijd van het volk bevestigen. Twee feiten zijn vooral relevant: een militaire aksie van het FMLN-guerrilla-leger op landelijke schaal, en de vergadering in Caracas, Venezuela, van regerings- en FDR-FMLN delegaties. Sinds de derde dialoog-ronde in San Salvador tussen het FDR-FMLN en de regering Duarte, hebben de verschillende nationale sectoren in meerderheid hun sympathie en steun gegeven aan de revolutionaire strijd van het volk tegen de noord-amerikaanse inmenging en tegen de regering Duarte. In antwoord op de politieke, diplomatieke, en militaire vooruitgang van de krachten van het volk, kondigde het Pentagon aan door middel van de groep noord-amerikaanse adviseurs en via het opperbevel van het Salvadoraanse leger, dat het plan "Concordia" op stapel staat, een plan dat de mislukte plannen van het verleden gaat vervangen. Het opperbevel van het leger heeft meegedeeld, dat voor dit plan ongeveer 40.000 militairen worden ingezet, dat is plusminus 70% van de regeringstroepen. Maar terwijl kort geleden met dit plan begonnen werd, laat het z'n ineffektiviteit nu al zien: want in de nacht van 21 oktober voerde het FMLN een brede aksie uit, met een aanval op legerposten, met sabotage's op belangrijke elektriciteitswerken, en het binnenvallen in de 3 voornaamste

NIEUWE VOORUITGANG IN DE STRIJD VOOR HET HELE VOLK.

steden van het land waaronder San Salvador. Gevolg: zware verliezen voor de oorlogs-economie van de regering. Deze brede aksie werd wereldkundig gemaakt op het moment dat de regeringsdelegatie met de delegatie van het FMLN aan de onderhandelingstafel plaatsnam in Caracas, Venezuela. Drie dagen werd daar gepraat over: - procedures voor de voortzetting van de dialoog - argumenten en redenen om verder te komen op het stuk van: het staakt het vuren, de nationale souvereiniteit, reële democratie, en - het respect voor de mensenrechten van de bevolking, in humanitair en politiek opzicht, en voor wat betreft de arbeid. Overeengekomen werd om tussen 30 oktober en 4 november de dialoog voort te zetten in Mexico-stad. Volgens het FDR-FMLN is de eis van staakt het vuren onlosmakelijk verbonden met het proces van een politieke oplossing van het konflikt, en niet, zoals de regering Duarte stelt, met de ontwapening. De regering Duarte heeft op het moment "accorden" nodig, om "voortgang" te boeken in zake de overeenkomst van Esquipulas 2, en om politieke voordelen te behalen voor de christen-demokraten in het perspectief van de verkiezingen in 88/89. Met de verklaring van generaal

Blandón dat er troepen moeten worden weggehaald van de fronten om die te verspreiden over de steden, en wanneer aan de andere kant bijvoorbeeld duidelijke tekenen van ontbinding, ontmoediging en onkunde gedemonstreerd worden bij een Infanterie-brigade in San Vicente in het licht van het konstant het hoofd moeten bieden aan onze guerrilla aksies, wordt het duidelijk dat de militaire crisis scherpe profielen krijgt. Bedoelde Infanterie-brigade moest zijn gelederen versterken met mensen uit elite-bataljons en van de politie, eenheden die bekend staan om hun moordaanslagen onder duizenden salvadoraanse boeren. Parallel met het voorgaande hebben de tegenstellingen binnen het leger zich verdiept als gevolg van de groei van het FMLN. Openlijk bekendgemaakt is het aftreden van de onderminister van Openbare Veiligheid, generaal López Nuila, en er zijn geruchten over het aftreden van de minister van Defensie, generaal Vides Casanova, als gevolg van problemen die verscherpt zijn sinds de 3e ronde van de dialoog in Caracas. Verder zijn de doelen voor ons volk en voor de FDR-FMLN duidelijk: doorgaan tot de overwinning, en op weg naar de vorming van een Volksregering.

Radio Farabundo Martí 24-10-87

BEWEGINGS-THERAPIE

VRAAG 1: Wie zag jij altijd voor infiltrant aan?

VRAAG 2: Stel, je wordt opgepakt bij een axie en je slaat gruwelijk door. Vertel je het na afloop aan je vrienden? We hebben roldoorbrekende breipatronen meegebracht, voor bivakmutsen.

& zometeen gaan we eten in het Anton Pannekoekenhuis lekker Pannekoek met Gorter.

WAAROM IK KRAAKPANDEN ONDER DE ROZE VERF SMEER

De afgelopen maanden ging het wat minder met me. Twijfels. Maniese depressies? Paranoïa? Ik heb vroeger wel last gehad van paranoïde hallucinaties. Ben ik psychoot? Gek. Allemaal hokjes, etiketten van de verdachte psychospecialistenkliek. Hoe verhoudt de tegenstelling gek-normaal zich tot de rest van jullie anti-imperialistische blokkendoos? Het is maar beter om gek te zijn, bedacht ik me. Alle normalen zijn verdacht... "Wat is gek & wat is normaal?" wordt er aan me gevraagd. Goede vraag. Gek is als je je niet kunt handhaven in deze shitsooi, als je je niet lekker voelt. Normaal is dan als je vraagt waarom je je niet laat "behandelen". Misschien kun je de

normalen ook wel indelen in hokjes: de mensen die zich kunnen handhaven maar niet met jouw gekte om kunnen gaan, de mensen die je therapiseren, etiketteren en inpakken en de mensen die je medicijnen voorschrijven, chemische dwangbuizen isolatie en elektro-shocks. Misschien zijn alle normalen wel mede verantwoordelijk voor de instandhouding van het farmaceuties-industrieel/psychiatrische complex... De woongroep zet de t.v. op het andere net, maakt grapjes (al jaren dezelfde) & maakt zich op om de revolutionaire blaadjes te verspreiden, weer & wind trotserend, Zullen we nog eens een fijne anti-imperialistische discussie voeren over strategieën & internationale solidariteit? De beweging, wie hoorden daar ook alweer allemaal bij... Ik probeer om de discussies te volgen die in de bladen gevoerd worden. Een beetje theorievorming kan geen kwaad denk ik,

maar overdrijven jullie niet een beetje? Waar houdt de theorie op & begint de ideologie? Lieve autonomen, aan ideologie hadden wij toch geen behoefte? Nog eens teruglezend vond ik in Zwarte 83 de lijst van eisen die Berlijnse autonomen aan de SPD stelde na het 1 mei-oproer ("Overgave van alle wapens aan de volksmilities, op ons centrale depot.") Meer ideologie hebben we niet nodig, dacht ik, de rest zijn praktische problemen die we, afhankelijk van de situatie, gezamenlijk oplossen. Ik zal mijn stukje "Alle dagen feest" bij de kopij stoppen, het stond in de Bospolder Beerput, een lief kraakblad wat maar niet door wil dringen in den lande. Een prakties probleem is bijvoorbeeld wat voor invulling je geeft aan de autonome vrijplaatsen. Hoe ga je met elkaar om, hoe doorbreek je b.v. het typiese macho-sfeertje, het mannen-kroegkultuurtje in de kraakkafes? Mannen onderdruk-

ken niet alleen vrouwen ze onderdrukken ook zichzelf & elkaar, hun gevoelens, hun angsten. Begin nu niet over "eng soft gedoe", ik wil geen eenzijdige socio-softie-tieps. Maar ook geen eenzijdige macho-strijders. Ik wil vrije, veelzijdige, strijdbare mensen...

Ik kreeg het gevoel dat ik uit al die autonome discussie-stukken toch net iets andere dingen oppikte dan mijn kameraden. Hoe staat het hier met creatieve axies die de algemeen gangbare burgerlijke normen over seksualiteit moeten doorbreken? Onze vriendschappen, zijn die echt alleen maar gebaseerd op politieke discussies, activisme & alcohol?

Het meest waardevolle artikel dat ik de laatste tijd in de Zwarte las, was Lieve Autonomen, in no. 85. Je kunt dit stukje als een verlate reactie zien. De enige. Ik vraag me echt af of er met zo'n artikel verder nog iets wordt GEDAAN. Voor mij was het één van de aanleidingen om samen met anderen het Congres ter Bevordering van de Luiheid te beginnen, alias de Praatgroep voor overspannen krakersters. De verslagen hierover kun je in de Peteroliehaven lezen. Het gaat moeizaam, vallen & opstaan & zo, & ik ben misschien de enige die deelneemt vanuit een globale revolutionaire strategie (hihi), maar er wordt tenminste eindelijk weer eens over persoonlijke dingen gepraat. "Vaag, soft,

socio." "Geen behoefte aan een praatgroep." Ik begin al die "echte" krakers steeds meer te wantrouwen, die fanaten die door stad & land razen, in de vaste overtuiging dat sociale strijd bestaat uit hard werken. In een paranoïde aanval zie ik

alleen nog maar woordvoerders, specialisten & bonzen om me heen, mensen die denken van verzet een wetenschap te moeten maken. Voor mezelf kan ik steeds beter mijn persoonlijke, subjektieve redenen om in verzet te komen begrijpen & daar ontleen ik kracht aan om nog harder door te vechten tegen wat me niet zint. Misschien

moet ik nog heel wat kraakpanden onder de roze verf smeren...

Ik wil geen revolutionaire beweging die zichzelf mobiliseert op angst, haat & een hang naar het spektakulaire, maar een beweging die wordt voortgedreven door een subversieve vrolijkheid, waar geen specialist wat aan kan toevoegen, waar geen bons vat op kan krijgen & die door geen woordvoerder verklaard kan worden.

P.S. - Ik heb er eens over nagedacht & het valt in Nederland nogal mee met de autonome theorievorming. Het lukt maar niet om een duidelijke analyse &

een daaruit voortvloeiende strategie in elkaar te flansen. De Bluf! wilde de artikelen van autonomen in eerste instantie zelfs weigeren. Men mist een revolutionair perspectief! Wat zielig.

Zoiets geeft me hoop. Ik vraag me toch af waarom mensen nog stukken naar de Bluf! sturen, dat blaadje beweegt zich toch alleen maar in de richting van Taz, Liberation of (kwijl! Cohn Bendit!) Pflasterstrand. Ze hadden zichzelf al jaren geleden op moeten heffen. Om een paar minimum-eisen te formuleren & een ruime strategie op papier te krijgen is toch niet veel moeite nodig denk ik. Het is wel noodzakelijk om zoiets te doen, om enige duidelijkheid te scheppen.

DE ZWARTE 27

ANOTHER CULTURAL TENDENCY

1980. Een veertienjarig punkertje, knalrooie haren, buttons, veiligheidsspelden, leus op jas: destroy the system. Met moeder op bezoek bij echtpaar, in de veertig, wilde haren lang geleden kwijtgeraakt, goedgebetaalde banen, gezinsleven speelt zich af tussen de centrale verwarming & open haard. "Hij wil met Koninginnedag naar Amsterdam." zei z'n moeder. "oh, dat is leuk, dan is er overal vrijmarkt, zó gezellig!" zei de vrouw van het echtpaar.

Het punkertje glimlachte spottend. "Daar gaat hij niet voor" zei z'n moeder, "Hij denkt dat er rellen komen." Het echtpaar lachte. "Ach nee, er zal niets gebeuren.

Vroeger in de jaren zestig, dacht iedereen dat alles zou veranderen, dat er revolutie zou komen. Maar er gebeurde niets & alles bleef hetzelfde. Het zal nu rustig blijven op Koninginnendag."

Ik was dat punkertje & ze hebben me niet kunnen overtuigen. Ik kreeg gelijk, Amsterdam beleefde rellen die hun weerga niet kenden. Punx, krakers, anarchisten, autonomen & 19de eeuwse republikeinen keerden zich tegen de monarchie, Trix als symbool van de gevestigde orde, de troosteloosheid op school & werk. Het bleef nog lang onrustig in de stad. Hoe was het mogelijk dat ik, als veertienjarige beter doorhad wat Nederland te wachten stond dan een slinks-intelektueel echtpaar van in de veertig? Ik wil me hier niet opwerpen als een soort Marxistiese toekomstvoorspeller, integendeel. Ik had destijds geen enkele axie-ervaring, mijn kennis op het gebied van theorie & ideologie was minimaal, ik was niet betrokken bij de schaarse voorbereidingen voor de Amsterdamse stadsrevolte. Ik was een klein punkertje met een hekel aan school & een gezond wantrouwen tegen de carrière die men voor mij uitgestippeld had. Tot op heden is er nog niemand geweest die mij van het nut van school & werk heeft kunnen overtuigen.

Ik ken die kraak- & axiebeweging nu wel. Deprimerende anarcho-calvinisten & bewegings-dogmatici. Sjiek gerenoveerde & half-gelegaliseerde panden naast met weglopotjes volgestopte krotten. De woonwerkbeweging, waarbinnen de kapitalistische produktiewijze steeds perfekter werd gekopieerd, de kleinschalige projekten waar dan toch maar aan loonvorming wordt gedaan. De specialisten, de mensen die weten hoe je een "echt" blad moet maken, de Bluf! die meer & meer tot de burgerlijke pers gaat behoren. De anti-imps met hun vermoeiende totaalstrijd-theorieën & gezwollen taalgebruik. De vrije bladen met hun angstaanjagende berichten over de herstructurering van het kapitaal & over een politiemacht die zich internationaal organiseert tot een perfekt onderdrukingsapparaat (allemaal gelul, jullie geloven in jullie vijand terwijl een beetje beroepskrimineel weet dat je in de eerste plaats moet uitkijken voor journalisten & in de tweede plaats voor de kit, dat zijn toch maar amateurs). De frustraten die niet meer in hun idealen geloven, ondanks (of dankzij?) het feit dat ze zich vol hebben gestopt met theoretiese kennis. Wie gelooft er nog in revolutie? Ik! Er zijn malloten die zich baseren op revoluties van de vorige eeuw, die vinden dat iedereen zich moet volstoppen met geschiedenis, met Bakoenin, Kropotkin, Machno, Durutti, waarmee die malloten slechts verbergen dat ze zelf niet in de verste verte op revolutionairen lijken. Er zijn klootzakken die zich beroepen op de ervaringen van de jaren zestig, zeventig & tachtig, er zijn bonzen die hoog opgeven over de rol die ze gespeeld hebben in de oude, afstervende kraakbeweging. Wat hebben we aan al die kennis? Volgens mij moet je al je ervaringen verwerken, thuisbrengen, afbreken, tot een paar wezenlijke punten terugbrengen en vooral heel veel vergeten om verder te komen. Al die kennis is bijzonder onprakties om te zien wat er werkelijk aan de hand is. Om die redenen kun je als veertienjarig punkertje beter inzien wat er gaande is, wat er gaat gebeuren & wat er aan gedaan moet worden dan b.v. de hele bejaarde kraakbonzenklik bij elkaar. We moeten het hebben over een revolutie die nog moet komen, niet over wat achter ons ligt. Het bewijs

dat die revolutie wel moet komen ligt in de kapitalistische produktiewijze, die ons steeds slechtere rotzooi verkoopt, steeds meer verpakte lucht.

De strijd gaat niet door, ze begint steeds opnieuw.

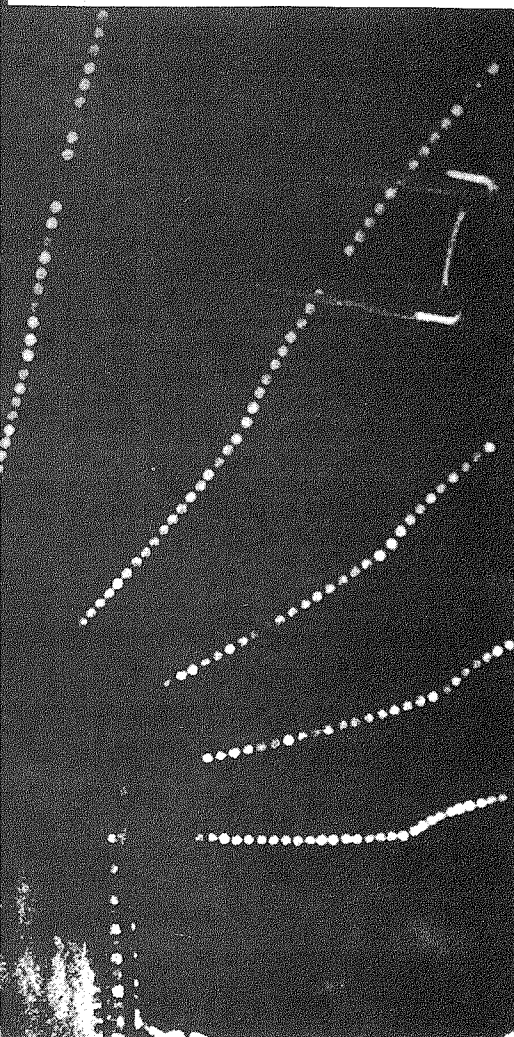
MULTIPLE CHOICE

Welke politiek-kulturele gebeurtenis had in 1977 het meest revolutionaire effect?

- A. De ontvoering van Schleyer
- B. De ontvoering van Moro
- C. Sex Pistols Anarchy in the UK
- C. Sex Pistols God save the queen

ALLE DAGEN FEEST

Een verward hak-op-de-tak verhaal over rooie sterretjes, socialisme, kommunisme, autonomie en de revolutie.

Beste Bar, ik las je stukje in Bosp. Beer- no. 7. Je melde hierin dat de laatste tijd zoveel rooie sterretjes om je heen ziet (op de fabriek, buttons, oorbellen, hangertjes enz.), waarschuwde voor een eventueel naieve sympathie voor socialisme/kommunisme en stak daarna een betoog af over de dingen die in onze boeken staan, over Lenin, Stalin, Trotski, de Machnovisten, de ruzie tussen Bakoenin & Marx... Een verhaal dat ik ken, ik heb die boeken ook gelezen. Als één van de twee verantwoordelijken voor die vermalelijde rode ster op de fabriek voel ik me genoodzaakt om te reageren. Ja, ik sympatiseer niet met dat vreselijk verdachte socialisme/kommunisme. Ik ben een afschuwelijke verrader, en adder onder het gras vol

honderdrollen. Ik ben niet te beroerd om anarcho-bier-blowkraak-vaag-hefto-softie-hard-core-intellekto-calvinisten te shockeren met rooie sterretjes en zelfs (oh gruwel!) hamers & sikkels. Die anarcho-calvinisten willen me dan nog wel eens voor vieze kommie uitschelden, zoals ik hun voor kolaborateurs uitscheld als ze meewerken aan autoritaire eenheidsworstblaadjes en voor faschoos als ze toevallig ook nog een kale kop hebben. Het lijkt me onzinnig om de manier waarop Trotski het Oekraïense boerenleger (de Machnovisten) uitroeide te vergelijken met een klub CPNers die goedbedoelde koffie uitdelen aan axievoerende studenten en daarbij weer eens wat al te veel aandacht eisen voor hun partijtje zonder zetels. Als die Euro-stalinisten ons overspoelen met hun gewelddadig agit-prop, (veel affiches, en een echte bakfiets!) moeten we niet gaan lopen klagen in onze sektarische blaadjes maar onze eigen agit-prop, onze praktijk van direkte actie en onze politieke identiteit daar tegenover stellen. We knokken tegen de vette regenten zoals Deetman, niet tegen andere linkse splinters!

Het is misschien handig als ik heel in het kort probeer uit te leggen wat dat socialisme/kommunisme voor mij betekent. Socialisme is een zeer veel omvattend begrip. De sowjet-unie noemt zich socialisties, albanie, china, cuba (kots), de PVDA, de PSP, de IRA... Het anarchisme is één van de vele stromingen binnen dit socialisme, naast bijv. het marxisme, leninisme, stalinisme, trotskisme en de sociaal-demokratie. Al die stromingen komen voort uit onvrede en onrust onder de Europese boeren en arbeiders in de 19de eeuw.

In alle tijden en in alle landen zijn er mensen geweest die in opstand kwamen tegen onderdrukkende maatschappelijke verhoudingen. De enige verdienste van Marx, Bakoenin, Kropotkin enz. is dat ze de ideeën die vrij algemeen leefden onder de arme bevolking op papier hebben gezet. Voor mij heeft socialisme weinig te maken met de wetenschap die verdachte intellectuelen er omheen hebben gebouwd. De kasten en kasten vol met moeilijke boeken over het socialisme, die je o.a. kunt vinden in de centrale bieb, verwoorden volgens mij maar weinig van alle socialistiese opstandigheid. Ze zijn veel te abstrakt, hebben niet veel te maken met de revolutie,

voegen er in ieder geval maar heel weinig aan toe. Socialisme is geen wetenschap, socialisme is de opstand als onderdeel van je leven. Over kommunisme. Kommunisme is het doel van het socialisme, de utopie, het ideaal dat we willen verwezenlijken. Officieel verkeert de Sowjet-Unie nog in het socialistiese stadium, er worden belangrijke vijfjaarlijkse hink-stap-sprongvooruitgangen geboekt op weg naar het kommunisme. Als je de sowjet-unie nuchter bekijkt zie je dat ze eigenlijk alleen maar steeds verder verwijderd raakt van het kommunisme. Arbeiders-zelfbestuur, het afsterven van de staat, een nieuwe cultuur, er is sinds de oktoberrevolutie niets van verwezenlijkt. Kommunisme is voor mij het kollektieve bezit van de produktiemiddelen (grondstoffen, gereedschap, fabrieken enz.), eerlijke verdeling van welvaart en zelfbestuur voor ieder mens. Zolang als er mensen zijn worden er al pogingen gedaan om dat kommunisme te verwezenlijken, er zijn altijd al groepen mensen geweest die op een kollektieve manier leefden.

Kommunisme is iets heel vrolijks, vindingrijkheid, de beschikking over je eigen lichaam en leven, iets wat je alle dagen in praktijk kan brengen.

Nog iets over autonomie. De Italiaanse autonomie komt voort uit een oude traditie van spontaan arbeidersverzet, wilde stakingen, sabotageacties, het plunderen van vakbondskantoren enz. Die traditie begon al in de vijftiger jaren, misschien al eerder. Rond die traditie hebben zich ook de vrouwenstrijd en de radikale potten & flikkers ontwikkeld. De autonomen schrokken er ook niet voor terug om marxisties, maoisties, of zelfs sociaal-demokraties getinte analyses te maken van de politieke situaties waarin ze zich bevonden. Wat kan het ons bommen, we maken veel lol & ruzie onder elkaar en het gaat uiteindelijk om de strijd tegen het kapitalisme. Boem & knal & zo.

Of ik me nu anarchisties, socialisties, kommunisties, situationisties, autonoom of weetikveellisties noem, ik blijf in opstand komen, ik blijf anti-autoritair. Sterren zijn zwart, rood, groen, blauw, geel, roze of paars, het zijn de sterretjes die de bazen en bonzen zullen zien als wij ze onder handen nemen. In de strijd voor de revolutie schuwen we geen enkel middel.

VRIJHEID OF DE DOOD
prof. dr. Bandolero.

PORTAEREI

EEN INTERVIEW MET ITALIAANSE

V: Wat zijn de motieven die jullie ertoe gebracht hebben om opnieuw een sociale ruimte te bezetten, in Milaan op de eerste mei, na de winterkraak van "via bernina"?

A: De motieven zijn talrijk; na de ontruiming van Via Bernina in Januari, hebben we 4 maanden gewacht om opnieuw te kraken. Om een plaats te lokaliseren waar we met onze aktie de tegenstellingen op de spits kunnen drijven, zowel van de "anti-sociale" ontruiming als de stadsvernieuwing. We hebben de wijk Garibaldi gekozen, omdat deze wijk al voor de helft is vernieuwd en de rest de komende jaren vernieuwd wordt zodat het een totaal nieuw gezicht en een nieuwe functie krijgt.

V: Jullie zitten hier al 20 dagen. Hoe ontwikkelt het initiatief zich?

A: Het initiatief vordert goed genoeg, vooral ook het contact dat zich ontwikkelt met de wijk: de mensen staan positief tegenover de kraak, we hebben een feest voor de buurt georganiseerd en een vergadering voor die mensen die uit hun huis zijn gezet.

V: In vergelijking met de vorige bezetting in Via Bernina, denken jullie dat deze ruimte een bredere mogelijkheid voor de contacten met de buurt kan hebben?

A: De buurt is hetzelfde, het probleem is hoe je de contacten met de wijk kunt opzetten. Eigenlijk zitten we nu in een proletarische buurt, die aan zijn eigen huid de zwaarte van de ontruimingen die voor de deur staan, voelt. Andersom, Via Bernina was in een wijk waar niet direkt de stadsvernieuwing zou komen en ook geen ontruimingen op korte termijn; daar was geen echt overleg met de wijk. Hier in Via Quadrio zijn we erin geslaagd een direkt contact op gang te brengen met de mensen uit de wijk. Inderdaad, het initiatief, wat we willen, is meer dan alleen overleg, of de grote initiatieven zoals concerten etc; er zijn initiatieven met het vooruitzicht van een sociaal centrum in de buurt. Het is een klassieke ervaring van de "centri sociali" in Milaan in de afgelopen jaren

om "centri sociali" te zien als een structuur die geheel op het 'underground' nivo ligt, er worden konserten georganiseerd, meestal punk, er zijn politieke initiatieven met de meest gepolitiseerde delen van de beweging, en er is geen dagelijks contact met buurtbewoners, dwz. er zijn geen 'diensten' die a-politieke mensen kunnen interesseren, de mensen zijn echter open genoeg om ze bij je aktiviteiten te betrekken. Onze bedoeling is dus een plek te creëren waar we elkaar dagelijks kunnen ontmoeten, en gaan praten, diskussieren op een minimaal nivo over de meest uiteenlopende problemen, bv. de ontruimingen - maar niet zoals onder kameraden, maar gezien vanuit een persoon die een oplossing voor z'n |haar probleem zoekt. We zijn al enige tijd bezig met de ontruimingen, ook al voor de noodtoestand: in Milaan staan 2000 ontruimingen voor de deur. In sommige wijken, zoals deze (La Bovisa) is een groot stadsvernieuwingproject. En het 'spoorbaanpassage-project' omvat de sloop van veel panden, de bouw van directie-kantoren en luxe appartementen in plaats van de huidige sociale woningbouw. Dus bestaat er een enorme groep mensen die op een bepaald moment op straat zullen staan. Deze mensen hebben zich nog niet georganiseerd in een kollektief voor wat betreft het verzet tegen de ontruimingen. Door de voorbeelden van de gekraakte centri sociali worden de mensen zich bewust van de mogelijkheden van verzet, beginnen te praten over kraken. Dus met een sociaal centrum dat dagelijks aanwezig is in de wijk en direkt overlegt met de bewonersters over dat soort essentiële problemen kunnen we dingen doen die in een 'underground' centrum niet mogelijk zijn.

V: Hoe is de situatie in de stad aan het kraakfront.

A: Er zijn veel panden gekraakt: door kameraden, families, en een groot deel van de huizen van volkshuisvesting zijn gekraakt door gezinnen die op een wachtlijst staan, die de huizen hebben genomen zonder het te zeggen. We hebben overleg met een tiental van de bezette panden en we zijn met hun informatie- en solidariteitswerk begonnen om de panden te behouden. Want de

laatste tijd is er een algemene aanval tegen alle bezette huizen begonnen, naast de ontruimingsdreiging, met het sturen van mafiose arbeidsploegen die alles kapot maken als zij binnen kunnen komen: sommige gezinnen zijn zwaar bedreigd, in een bezet huis op de Via Zenale zijn de kozijnen en de vloeren vernield toen de bewonersters er niet waren, een centrale electriciteitskast aangestoken en een kraker het ziekenhuis ingeslagen. Na deze gebeurtenis is door de rechter iedere verdere ingreep in de flat geblokkeerd en is de ontruimingsprocedure tijdelijk stopgezet. Er zijn verder huizen gekraakt door sympathisanten (van kameraden | autonomen), en er zijn gekraakte flats, waarvan de bewonersters zich ook tegen de ontruimingen willen verzetten. We streven naar een koördinatie van deze ervaringen om ieder huis te veranderen in een herkenbaar oriëntatie punt voor de buurt en de daklozen, en samen met hun nieuwe akties en kraken te organiseren.

V: Laten we teruggaan naar de kraak van Via Quadrio hoe hebben jullie het beheer van de kraak georganiseerd?

A: we gaan uit van een aantal overwegingen: "sociaal ruimte of centrum"; in de laatste jaren is er een beetje verwarring geweest over de betekenis ruimtecentrum. De gesprekken richtten zich meer op de sociale ruimte maar men begreep niet in welke zin. De laatste twee jaar, toen we zijn begonnen dit onderwerp meer diepgang te geven, zochten we naar een alternatief voor de ruimte. "Centre Sociali" heeft altijd een preciese bepaling gehad; hier in Milaan, was het enige subjekt dat te voorschijn kwam, de 'underground', de jongeren, de punx, terwijl de figuur van de proletarier verdween die leeft en plekken nodig heeft om zijn gehele leven te socialiseren, van werk tot vermaak, tot het samen met anderen zijn. Dit betekende een opening voor de buurt, dus niet alleen de aktiviteiten organiseren die geen binding hebben met het commerciële circuit. Met de bezetting van Via Bernina en nu van Via Quadrio proberen wij die situatie af te breken, namelijk dat die centri sociali niet alleen een plaats zijn om concerten te

KAMIKAZE

RAKERSTERS IN MILAAN

luïsteren en verder basta, niet alleen een lokatie van samenzijn waar de spanningen ontladen kunnen worden; we willen bewust zijn van de werkelijkheid om ons heen, over het feit dat jij werkeloos bent en grote delen van jongeren dat zijn, of dat je werkt voor een hongerloon of zwart werkt of dat je geen huis hebt etc.

Met de bezetting van Via Quadrio

gaan wij door met het werk dat we ontwikkeld hebben in Via Bernina. Want daar hadden we objectieve moeilijkheden: daar waren alleen maar opslagplaatsen. Vanaf de eerste dag was het hier daarentegen een komen en gaan van mensen die solidair waren en dingen brachten en het vierden met een feest voor de buurt. De buurt bestaat voor ons nog steeds (ook in een grote geïndustrialiseerde stad); niet alleen een onduidelijk afgebakende underground: er zijn buurten zonder sociale oriëntatiepunten of solidariteit. Wij richten ons niet op hulpverlening voor mensen, maar op een steeds grotere betrokkenheid bij onze acties. Een andere manier om over een centrum sociali te denken: wij proberen hierbinnen gratis structuren, voor iedereen beschikbaar, op te bouwen,

wellicht op lange termijn. Voor ons is een plek waar je alleen met je eigen dingen bezig bent niet genoeg. De ervaringen met VIRUS (het eerste centrum sociali in Milaan) werkt verhelderend over wat ik wil zeggen: vandaag de dag zijn er nog 7 mensen over die met ons willen samenwerken omdat de kraak is doodgebloed. We zijn Via Quadrio gekomen om te blijven; op de dag van de kraak kwam de onderaannemer vertellen dat over 45 dagen het gebouw zou worden gesloopt. Bij de gemeente hebben we ons eigen onderzoek gedaan: over 45 dagen wordt er niets gesloopt want er zijn problemen met verschillende commissies: het gebouw is gemeenschappelijk eigendom. De gemeente heeft het vruchtgebruik en krijgt een deel van de toekomstige nieuwbouw. Een derde deel van de vernieuwingen moet aan volkshuisvesting worden besteed; dit is het akkoord op papier: eenderde voor bewoning en tweederde voor kantoren etc. (Voorbeeld: bij het akkoord tussen de gemeente en Zigresti-projektontwikkelaar dat zich beroemd op een reservering van een aantal vierkante meter voor de gemeente in ruil voor speculatie.)

V: Welk overleg is op gang gekomen tussen de krakersters van

Via Quadrio en de bezettersters van Statale (=universiteit) ?

A: Vóór de bezetting is er een grote vergadering geweest waarbij het de kameraden van het universiteitskollektief gelukt is een motie te laten aanvaarden waarin gezegd wordt dat alle andere situaties (buiten de universiteit) het recht hebben om deel te nemen en te beslissen in de bezetting van de Statale: dus een universiteit voor heel de samenleving en niet alleen plaats voor een elitecultuur.

Iedereen die deelnam aan de bezetting, dus ook niet-studenten, heeft het recht met voorstellen voor initiatieven te komen, zoals daarna ook is gebeurd.

DE ZWARTE 31

AGENDA

DE BOERDERIJ
Voorweg 146 Zoetermeer

Dinsdag 16 Febr.

In samenwerking met Jong Socialisten:
"DE HOLLE LEEUW".
documentaire; een verkenning van Ultra-
rechtse jongeren in België.
FILMZAAL: aanvang: 21.00 uur

Groningen 26 januari

Diskussieavond voor vrouwen
over anti-patriarchale strijd en
anti-racisme
tijd: 20.00uur
plaats: aktiviteitenruimte van de
Groote Lelie
Grote Leliestraat 41

MEVR. LATEN STAAN
v. Beekstraat 64 Zoetermeer
Blauwe Aanslag benefiet
met: LARM, T.I.E.S., BINTJE &
CO, MONSEIGNEUR KLUNST

aanvang s'middags.

EINDHOVEN
za. 23 januari
Bunker 1 jaar gekraakt
Dia's, video en band
aanvang 21.00 uur, gratis.
St Jorislaan 92a

THEATER AAN DE HAVEN
Scheveningen

za. 23 januari 20.30 uur

De ontmoeting heeft nooit
plaatsgevonden. Toneelschrij-
ver Stetson bracht hen bijeen:
de twee grote voormannen die zich in
de jaren zestig inzetten voor het zwarte
Amerika.

Beiden kozen echter een radicaal
andere weg. Dr. King predikte geweld-
loosheid, vreedzame marsen en sit-
down acties. Hij wilde samen met de
blanken tot veranderingen komen. Mal-
colm X ging er hard tegenaan. De blan-
ken zouden hun machtspositie niet zo-
maar afstaan, die macht moest vero-
verd worden. Het stuk *The Meeting* ver-
haalt over hun fictieve samenkomst:
een confrontatie van twee karakters en
twee ideologieën.

COSMIC ILLUSION PRODUCTION **THEATER AAN DE HAVEN**
THE MEETING (J. Stetson)

do. 28 & vr. 29 januari
20.30 uur

F'ACT **THEATER AAN DE HAVEN**
RINUS (Van der Lubbe)

Rinus, een produktie van F'act uit
Rotterdam, neemt het leven van Rinus
van der Lubbe tot uitgangspunt. Auteur
Rob de Graaf heeft niet een gespeelde
biografie van Marinus van der Lubbe
gemaakt. Elementen uit zijn leven en
'tijdsbeelden' werden verweven in dit
stuk voor een acteur: Marien Jonge-
waard.

In wisselende gedaanten en gebruik
makend van tekst, beweging, film en
geluid wekt Jongewaard een Rinus tot
leven die meer is dan alleen maar een
fel anti-fascistische agitator. Rinus is
rechtlijnig tot in het extreme, met zijn
eigen kleren verspreidt hij het vuur in
de Rijksdag. Vierentwintig uur per dag
draagt hij zijn overtuiging uit. Hij is een
moderne heilige geworden: bereid zich
op te offeren voor de goede zaak. Van
der Lubbe is niet alleen een dromer
maar vooral ook een activist: de daad
bij het woord.